

25. februar 2016

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) den 8. marts 2016

1) Direktiv om land for land-rapportering på beskatningsområdet (DAC4) - <i>Politisk aftale</i> KOM(2015) 25 Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet	3
2) Status for det styrkede banksamarbejde (bankunionen) - <i>Drøftelse</i> KOM(2015) 586, KOM(2015) 587 Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet	9
3) Implementering af det styrkede banksamarbejde (bankunion) mv. - <i>Status</i> KOM-dokument foreligger ikke Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet	20
4) Fremtiden for adfærdskodeksgruppen (erhvervsbeskatning) - <i>Rådskonklusioner</i> KOM-dokument foreligger ikke Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet	23
5) Kommissionens holdbarhedsrapport - <i>Rådskonklusioner</i> KOM-dokument foreligger ikke Materialet er udarbejdet af Finansministeriet	27
6) Opfølgning på G20-møde den 25.-27. februar 2016 og forberedelse af IMF- og G20-møder den 14.-17. april 2016 - <i>Præsentation fra formandskabet og Kommissionen</i> KOM-dokument foreligger ikke Materialet er udarbejdet af Finansministeriet	37
7) Europæisk semester: Landerapporter og implementering af de landespecifikke anbefalinger - <i>Drøftelse</i> KOM-dokument foreligger ikke Materialet er udarbejdet af Finansministeriet	40
8) Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten - <i>Rådsbenstilling</i> KOM-dokument foreligger ikke Materialet er udarbejdet af Finansministeriet	43

9) Makroubalanceproceduren: Rådshenstillinger - <i>Rådshenstilling</i> <i>KOM-dokument foreligger ikke</i> Materialet er udarbejdet af Finansministeriet	46
10) Makrofinansiel assistance til Tunesien 2016-2017 - <i>Forslag fra Kommissionen</i> <i>KOM-dokument foreligger ikke</i> Materialet er udarbejdet af Finansministeriet	49

Dagsordenspunkt 1: Direktiv om land for land-rapportering (DAC4)

KOM(2015) 25

1. Resume

Kommissionen fremsatte den 28. januar 2016 et forslag til Rådets Direktiv om ændring af direktiv 2011/16/EU for så vidt angår obligatorisk og automatisk udveksling af oplysninger på beskatningsområdet (DAC4), der fokuserer på større selskabers "land for land"-rapportering. Forslaget er en del af Kommissionens pakke om anti-skatteundgåelse, som blev præsenteret på ECOFIN den 12. februar 2016, og som bl.a. også omfatter et separat forslag til direktiv om anti-skatteundgåelse. DAC4 er sat på dagsordenen for det kommende ECOFIN møde om opnåelse af politisk enighed.

DAC4-forslaget vil medføre, at større multinationale koncerner med en konsolideret årlig omsætning på 750 mio. euro eller derover skal foretage "land for land"-rapportering til myndighederne, og at myndighederne skal udveksle denne information. Målet med forslaget er at sikre gennemsigtighed om større multinationale koncerners skattebetalinger mv. med henblik på at bekæmpe skatteunddragelse og aggressiv skatteplanlægning. Større multinationale koncerner skal ifølge direktivet pålægges pligt til hvert år at indberette bestemte oplysninger til skattemyndighederne i deres hjemland opdelt på hver af de skattejurisdiktioner, hvor de er aktive. Oplysningerne vedrører bl.a. den samlede omsætning, overskud før skat og betalt selskabsskat opdelt land for land. EU-landene skal ifølge forslaget indføre automatisk og obligatorisk udveksling af "land for land"-oplysningerne samt bestemmelser om sanktioner, f.eks. bødestraf, for multinationale koncerners manglende indberetning.

En lignende standard er allerede vedtaget i OECD-regi, og direktivforslaget sigter mod at opnå ensretning i implementeringen af OECD's standard i hele EU. OECD-standardens om "land for land"-rapportering er allerede gennemført i dansk ret (ved lov nr. 1884 af 29. december 2015) med virkning fra indkomståret 2016, og direktivforslaget medfører ikke yderligere administrative byrder for erhvervslivet i Danmark.

2. Baggrund

I regi af OECD og G20 har der gennem de senere år været stor fokus på selskabsskatteområdet, særligt skatteundgåelse og aggressiv skatteplanlægning vedr. selskabsskat (såkaldt "Base Erosion and Profit Shifting" – BEPS). BEPS-projektet i OECD og G20 blev afsluttet i november 2015 med en række anbefalinger.

Nærværende direktivforslag er en del af Kommissionens pakke med tiltag rettet mod skatteundgåelse og aggressiv skatteplanlægning. Direktivforslaget bygger på en OECD-standard for "land for land"-rapportering, som en række EU-lande¹, herunder Danmark, allerede har implementeret. Danmark underskrev endvidere den 27. januar 2016 en multilateral OECD-aftale om udveksling af "land for

¹ Finland, Frankrig, Irland, Nederlandene, Polen, Spanien og Storbritannien.

land"-oplysninger, som forpligter Danmark til at udveksle "land for land"-rapporter med 30 øvrige OECD-lande².

EU-Kommissionen har ligeledes stor fokus på generelt at sikre mere fair og effektiv selskabsbeskatning og fremlagde i juni 2015 en handlingsplan på området. Det aktuelle forslag er et led heri. ECOFIN vedtog den 8. december 2015 rådskonklusioner, der bakker op om, at gennemførelsen i EU af OECD's BEPS-anbefalinger fortrinsvis bør ske i form af EU-direktiver, og på ECOFIN den 12. februar 2016 var der en generelt positiv modtagelse af Kommissionens pakke.

Kommissionen har desuden tilkendegivet, at man er i gang med at analysere, hvorvidt nogle oplysninger på "land for land"-basis skal gøres offentligt tilgængelige af de multinationale koncerner. Kommissionen har til hensigt at fremsætte et forslag vedrørende offentliggørelse i april i år. Samtidig vil et initiativ skulle tage hensyn til behovet for at beskytte legitime forretningshemmeligheder og fremme ensartede vilkår for globalt aktive selskaber. Det bemærkes, at Kommissionens overvejelser om evt. offentliggørelse af "land for land"-oplysninger ikke alene vedrører skatteoplysninger, men regnskabsoplysninger i bredere forstand, hvilket reguleres af regnskabsdirektiverne. Det er ikke afklaret om det kommende forslag bliver behandlet under ECOFIN eller COMPET.

DAC4-forslaget har hjemmel i TEUF-traktatens artikel 115, som kræver enstemmig vedtagelse af EU-landene.

3. Formål og indhold

Målet med forslaget er at sikre gennemsigtighed om multinationale koncerners skattebetalinger mv. med henblik på at bekæmpe skatteunddragelse og aggressiv skatteplanlægning. Forslaget ændrer direktivet om administrativt samarbejde på skatteområdet, dvs. direktiv 2011/16/EU (DAC1) som er blevet ændret ved direktiv 2014/107/EU (DAC2) og Rådets direktiv (EU) 2015/2376 (DAC3).

Forslaget indebærer, at EU-landene i national ret skal stille krav om, at større multinationale koncerner skal udarbejde en rapport med landeopdelte oplysninger til skattemyndigheden i det EU-land, hvor koncernens modelselskab er hjemmehørende. Reglen vil gælde for multinationale koncerner med en konsolideret årlig omsætning på 750 mio. euro (ca. 5,6 mia. kr.) eller derover. Denne afgrænsning er i overensstemmelse med OECD's standard og afspejler, at OECD-landene har søgt at finde en passende balance mellem den administrative belastning af erhvervslivet og fordelene for skattemyndighederne. Det ventes, at den internationale standard, herunder afgrænsningen af omfattede selskaber, skal evalueres i OECD i 2020.

² Australien, Østrig, Belgien, Chile, Costa Rica, Tjekkiet, Estland, Finland, Frankrig, Tyskland, Grækenland, Irland, Italien, Japan, Liechtenstein, Luxembourg, Malaysia, Mexico, Nederlandene, Nigeria, Norge, Polen, Portugal, Slovakiet, Slovenien, Sydafrika, Spanien, Sverige, Schweiz og Storbritannien.

Der vil blive stillet krav om, at koncernen i rapporten foretager en ”land for land”-rapportering med oplysninger om bl.a. omsætning og betalt selskabsskat, *jf. boks 1*. Koncernen pålægges at indsamle disse oplysninger fra alle dens datterselskaber og faste driftssteder.

Boks 1

Krav til ”land for land”-rapportering

Kommissionen foreslår at multinationale selskaber med en konsolideret årlig omsætning på 750 mio. euro (ca. 5,6 mia. kr.) eller derover skal udarbejde en rapport med ”land for land”-oplysninger til skattemyndighederne. ”Land for land”-rapporteringen skal indeholde landeopdelte oplysninger om:

- Samlet omsætning
- Overskud (underskud) før selskabsskat
- Indbetalt selskabsskat
- Beregnet selskabsskat
- Vedtaget kapital (fx aktiekapital)
- Akkumuleret fortjeneste (overskud over en årrække)
- Antal ansatte
- Andre materielle aktiver end likvide midler

Krav til ”land for land”-rapporteringen fremgår af et nyt bilag, som foreslås knyttet til direktivet.

Forslaget pålægger derudover EU-landene pligt til automatisk at udveksle de modtagne ”land for land”-rapporter fra virksomhederne med de andre EU-lande, hvor den multinationale koncern har aktiviteter. Oplysningerne i ”land for land”-rapporterne skal bidrage til at skattemyndighederne bliver i stand til at reagere på skadelig skattepraksis i form af fx aggressiv skatteplanlægning samt tilskynde multinationale koncerner til at betale skat i de lande, hvor overskuddet genereres. ”Land for land”-oplysningerne vil være et supplement til den dokumentation, som der i forvejen er danske og EU-krav om, at multinationale selskaber udarbejder i forbindelse med prisen fastsættelse af koncerninterne handler (såkaldt ”transfer pricing”). Dokumentation om transfer pricing består af oplysninger om, hvorledes priser og vilkår er fastsat for de koncerninterne transaktioner. ”Land for land”-oplysningerne giver skattemyndighederne et samlet billede af koncernens aktiviteter og indtjening.

Endelig foreslås det, at EU-landene fastsætter bestemmelser om sanktioner, fx bødestraf, for overtrædelse af de nationale bestemmelser, der er vedtaget i medfør af direktivforslaget. Det er op til EU-landene at træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre gennemførelsen heraf. Sanktionerne skal være effektive, forholdsmæssige og have en afskrækkende virkning. Forslaget indebærer ikke krav om indførelse af administrative sanktioner i de enkelte lande.

Forslaget sigter mod at implementere OECD’s standard for ”land for land”-rapportering i EU. Den tekniske behandling af forslaget forventes færdiggjort frem mod ECOFIN, og der er et enkelt mindre tekniske udestående, der skal op-

nås enighed om, hvilket kan betyde, at der afviges en smule fra OECD's standard. Det drejer sig konkret om, hvorvidt reglerne om "land for land"-rapporteringer skal gælde for større datterselskaber med et moderselskab uden for EU (som dermed ikke har rapporteringspligt). Ifølge OECD's standard og de gældende danske regler skal større datterselskaber, der har et moderselskab i et land uden for EU indberette "land for land"-oplysninger, inkl. oplysninger om dets moderselskab. Det gælder uanset om moderselskabet ligger i et land, som ikke har implementeret OECD's standard. Der er fremsat et kompromisforslag, som indebærer, at de større datterselskaber skal forsøge at indhente oplysninger fra dets moderselskab. Hvis dette ikke er muligt, så pålægges datterselskabet at indberette dette samt de eventuelle oplysninger, som har været mulige at indhente.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal høres om direktivforslaget i overensstemmelse med TEUF artikel 115. Europa-Parlamentet har tidligere opfordret Kommissionen og EU-landene til effektivt at bekæmpe skatteunddragelse og aggressiv skatteplanlægning på selskabsskatteområdet.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Kommissionen har i den forbindelse bl.a. lagt vægt på, at en effektiv indsats mod multinationale selskabers mulighed for at foretage aggressiv skatteplanlægning, til skade for konkurrencevilkårene på det indre marked, forudsætter samme indberetningskrav på tværs af EU-landene. Desuden finder Kommissionen, at medlemsstaternes adgang til "land for land"-oplysningerne kun kan sikres effektivt gennem tiltag på EU-plan. Målet med at sikre, at alle medlemsstater har adgang til "land for land"-rapporterne, kan således ikke i tilstrækkelig grad opfyldes gennem ukoordinerede tiltag, som gennemføres af medlemsstaterne hver for sig. Udveksling af oplysninger, som potentielt påvirker skattegrundlaget i mere end én medlemsstat, kræver ifølge Kommissionen desuden en fælles, obligatorisk tilgang. Det bør ifølge Kommissionen tages i betragtning, at eftersom multinationale koncerner er aktive i flere medlemsstater, er det grænseoverskridende element en iboende del af den foreslåede foranstaltning.

Regeringen er enig i, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Danmark har med virkning for indkomståret 2016 implementeret OECD-standard med lov nr. 1884 af 29. december 2015 og har den 27. januar 2016 undertegnet en multilateral OECD-aftale om udveksling af "land for land"-rapporterne. Danmark har ved implementeringen af reglerne indført bødestraf for større multinationale koncerners manglende overholdelse af indberetningspligten. En vedtagelse af EU-direktivet vil sikre gensidig udveksling af de omfattede oplysninger med de EU-lande, som ikke har undertegnet den multilaterale aftale i

OECD.

EU-direktivet vil være et minimumsdirektiv og en vedtagelse vil ikke kræve ny lovgivning, idet Danmark allerede har implementeret OECD's standard. Der skal kun indsættes enkelte henvisninger til ændringsdirektivet i skattekontrolloven.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vurderes at ville styrke SKAT's kontrolmuligheder, idet "land for land"-rapporteringen bliver et supplement til den dokumentation, der i forvejen er krav om, at multinationale selskaber udarbejder i forbindelse med prisfastsættelsen af koncerninterne handler ("transfer pricing"). "Land for land"-oplysningerne kan også anvendes ved vurderingen af andre skatteudhulings- og overskudsudflytningsrisici, ligesom de kan anvendes som basis for at lave yderligere undersøgelser af koncernens øvrige skatteforhold i forbindelse med en skattekontrol.

Det vurderes på den baggrund, at forslaget kan medføre et merprovenu, der dog ikke umiddelbart lader sig kvantificere.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Danske multinationale koncerner med en årlig konsolideret omsætning 750 mio. euro (ca. 5,6 mia. kr.) eller derover er i medfør af gældende dansk lovgivning forpligtet til at udarbejde "land for land"-rapportering til skattemyndighederne. Bestemmelsen har virkning fra indkomståret 2016. Direktivforslaget vil ikke indebære yderligere administrative byrder for dansk erhvervsliv. Det bemærkes, at da OECD's standard blev gennemført i dansk ret, blev de administrative byrder her ved vurderet til ikke at overstige 4 mio. kr. årligt.

"Land for land"-rapportering skaber gennemsigtighed overfor skattemyndighederne om større multinationale koncerners skattebetalinger mv. og må derfor forventes at tilskynde de multinationale koncerner til at betale skat i de lande, hvor overskuddet reelt genereres.

8. Høring

Direktivforslaget er den 5. februar 2016 sendt i høring hos Advokatsamfundet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Borger- og Retssikkerhedschefen, CEPOS, Cevea, Danmarks Rederiforening, Dansk Aktionærforening, Dansk Erhverv, Danske Advokater, Datatilsynet, DI, DVCA, Erhvervsstyrelsen – Team Effektiv Regulering, Finansrådet, Forsikring & Pension, FSR – danske revisorer, IBIS, Kraka, Landsskatteretten, Mellempfolkeligt Samvirke, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Skatteankestyrelsen og SRF Skattefaglig forening. Høringsfristen udløber den 24. februar 2016. Sammenfatning af høringssvarene vil blive oversendt til Folketingets Europaudvalg som supplement til grund- og nærhedsnotatet.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generelt en bred opbakning fra alle EU-landene til direktivforslaget. Flere EU-lande har således allerede implementeret OECD-standarden i deres nationale ret og flere af de EU-lande, som også er medlem af OECD, har undertegnet den multilaterale aftale om gensidig udveksling af oplysninger. Der er enighed om, at EU's regler skal være så lig OECD's standard som muligt. Der ventes udelukkende en enkelt afvigelse fra OECD's standard. Det drejer sig om, hvorvidt man kan stille krav til, at datterselskaber (med en konsolideret årlig omsætning på 750 mio. euro eller derover) i EU skal pålægges at indhente oplysninger fra dets moderselskab beliggende uden for EU. Der er fremsat et kompromisforslag, som der muligvis kan opnås enighed om i forbindelse med ECOFIN.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter direktivforslaget. Der findes allerede danske regler for "land for land"-rapportering, som følger OECD's standard på området. Det vil være hensigtsmæssigt, hvis alle EU-lande implementerer de samme regler, således at "land for land"-rapporteringen bliver udarbejdet efter ensartede principper.

Regeringen er ligeledes positivt stemt overfor kravet om obligatorisk og automatisk udveksling af oplysningerne mellem EU-landene, således at der er sikkerhed for at modtage oplysningerne fra andre EU-landes skattemyndigheder.

Regeringen finder, at skatteunddragelse og aggressiv skatteplanlægning bedst muligt kan bekæmpes gennem internationale aftaler og på baggrund af et stærkt samarbejde på tværs af landegrænser.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg er orienteret om sagen ved grund- og nærhedsnotat den 25. februar 2016. Sagen har tillige den 11. februar 2016 været forelagt for Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN-mødet den 12. februar 2016, hvor Kommissionens samlede anti-skatteundgåelsespakke blev præsenteret.

Dagsordenspunkt 2: Status for det styrkede banksamarbejde (bankunion)

KOM(2015)586 og KOM(2015)587

1. Resume

På det kommende ECOFIN ventes en status for Kommissionens forslag til en fælles indskydergaranti (EDIS – European Deposit Insurance Scheme) i det styrkede banksamarbejde (bankunionen) samt tiltag til yderligere reduktion af risiko i den europæiske banksektor. Der er ikke lagt op til beslutninger herom på det kommende ECOFIN.

Der er nedsat en ad hoc rådsarbejdsgruppe med deltagelse af alle EU-lande, der skal behandle og forberede Rådets holdning til EDIS-forslaget og risikoreduktionstiltag. Arbejdet i arbejdsgruppen blev indledt i januar 2016.

Danmark og andre ikke-eurolande vil først blive omfattet af bankunionens elementer, herunder en eventuel fælles indskydergaranti, såfremt de hver især måtte vælge at deltage, men alle lande deltager i forhandlingen og vedtagelsen af de konkrete lovgivningsforslag, herunder EDIS. De fleste risikoreduktionstiltag må forventes at gælde for alle EU-lande, og dermed Danmark, uanset deltagelse i bankunionen eller ej. Det vil bl.a. gælde risikoreduktionstiltag i form af mulig kommende gennemførelse i EU af anbefalinger fra Basel-komiteén og Financial Stability Board (FSB), herunder anbefalinger om et gearingskrav, krav om stabil finansiering (NSFR), nedre grænser for risikovægte og krav til nedskrivningsegne passiver i kreditinstitutter (TLAC).

Regeringen støtter formålet med at færdiggøre bankunionen for at sikre den finansielle stabilitet og er åben over for tiltag rettet mod risici i den finansielle sektor, i det omfang de ikke er adresseret i tilstrækkeligt omfang i den eksisterende regulering. Tiltag bør sikre, at det i udgangspunktet fortsat er de risikobaserede kapitalkrav, som udgør ryggraden i kapitalkravene til kreditinstitutter. Tiltag bør også tage højde for særlige europæiske forhold, herunder tage hensyn til velfungerende forretningsmodeller, som fx dansk realkredit.

Der henvises desuden til samlenotat om færdiggørelse af bankunionen forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN d. 8. december 2015 samt til grund- og nærhedsnotat om EDIS-forslaget tilsendt Folketingets Europaudvalg d. 13. januar 2016.

2. Baggrund og formål

På det kommende ECOFIN d. 8. marts 2016 ventes en status for bankunionen. Det gælder en status vedr. Kommissionens forslag om en fælles indskydergaranti (EDIS – European Deposit Insurance Scheme) og vedr. tiltag til yderligere reduktion af risici i den europæiske banksektor. Forslaget om EDIS og Kommissionens meddelelse om risikoreduktion blev fremlagt i november 2015 og præsenteret og drøftet på ECOFIN den 8. december 2015.

EDIS-forslaget og risikoreduktionstiltagene skal ses i sammenhæng, idet risikoreduktionstiltag har betydning for risikoen for træk på fx EDIS.

Der er nedsat en ad hoc rådsarbejdsgruppe, der skal behandle EDIS-forslaget og risikoreduktionstiltag parallelt mhp. at forberede Rådets position. Det drøftes aktuelt, hvilke risikoreduktionstiltag, der har mest relevans for EDIS og risikoen for træk herpå.

Møderne i arbejdsgruppen blev indledt i januar 2016. Arbejdsgruppen har deltagelse af alle EU-lande, heriblandt Danmark, eftersom alle EU-lande deltager i beslutningerne og er omfattet af konkrete lovgivningsforslag vedr. risikoreduktion. Alle EU-lande vil i givet fald skulle vedtage EDIS-forslaget, men kun bankunionens deltagerlande vil være omfattet af EDIS.

Risikoreduktionstiltagene vil bl.a. kunne omfatte forslag fra Kommissionen til implementering i EU af anbefalinger fra Basel-komitéen og Financial Stability Board (FSB). Det ventes i den forbindelse, at Kommissionen ultimo 2016 vil fremsætte forslag til revision af EU's kapitaldækningsregler, dvs. kapitalkravsdirektivet og -forordningen (CRD IV/CRR). Forslag fra Kommissionen til risikoreduktionstiltag, fx revision af CRD IV/CRR, vil skulle forhandles og vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet.

Der er ikke lagt op til beslutninger om EDIS eller om risikoreduktionstiltag på det kommende ECOFIN.

EDIS-forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 114 i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF). Forslaget skal behandles efter den almindelige EU beslutningsprocedure, hvor Rådet og Europa-Parlamentet er medlovgivere. Forslaget skal vedtages med kvalificeret flertal i ECOFIN.

3. Indhold

Bankunionens fælles tilsynsmekanisme (SSM – Single Supervisory Mechanism) under Den Europæiske Centralbank (ECB) blev aktiveret i november 2014. Den fælles afviklingsmekanisme (SRM – Single Resolution Mechanism) i regi af Kommissionen er trådt fuldt i kraft fra 1. januar 2016. EDIS skal ifølge Kommissionen supplere SSM og SRM.

Forslag til en fælles indskydergaranti i bankunionen (EDIS)

EDIS skal omfatte de lande, som deltager i bankunionen, herunder deltagende ikke-eurolande, og vil bygge oven på disse landes nationale indskydergarantiordninger. EDIS foreslås at finde anvendelse på alle officielt anerkendte indskydergarantier i de deltagende lande.

Forslaget etablerer en fælles indskydergarantiordning med en fælles indskydergarantifond (DIF – Deposit Insurance Fund), i tre faser:

- **I første fase (genforsikringsfasen), perioden 2017-19**, vil DIF dække 20 pct. af det overskydende likviditetsbehov og tab ved behov for aktivering af en national indskydergaranti i de deltagende lande. Det overskydende likviditetsbehov og tab er de nødvendige midler, der ligger udover det, der skal

dækkes af den nationale indskydergaranti og ekstra bidrag der måtte kunne opkræves fra den pågældende indskydergaranti inden for et vist tidsrum. De midler, som ifølge direktivet om nationale indskydergarantiordninger (DGS-direktivet) skal være i den relevante nationale indskydergarantifond, skal således i udgangspunktet først bruges, før der kan trækkes på DIF.

- **I anden fase (fælles forsikring), perioden 2020-23**, kan nationale indskydergarantier få dækket en andel af enhver aktivering af deres fonde til likviditetsbehov og tab. DIF medfinansierer således en aktivering af en indskydergaranti ”fra første euro”. Andelen af likviditet og tab, som DIF dækker, stiger gradvist fra 20 pct. i 2020 til 80 pct. i 2023, dvs. der vil være tale om en gradvist stigende risikodeling.
- **I den tredje fase (fuld forsikring) fra og med 2024**, vil nationale indskydergarantier få dækket 100 pct. af likviditetsbehov og tab af DIF. Her vil der således være en egentlig fælles indskydergaranti med en fuld deling af indskydergarantirisici.

Overgangen mellem de enkelte faser i etableringen af EDIS sker ifølge Kommissionens forslag automatisk.

DIF skal finansieres ved bidrag fra kreditinstitutter i bankunionens deltagerlande. DIF skal frem til 2024 gradvist opbygges til et endeligt målniveau på mindst 0,8 pct. af de dækkede indskud i alle de deltagende lande, hvilket svarer til målniveauet i DGS-direktivet. Dækkede indskud er indskud op til 100.000 euro omfattet af indskydergaranti. Det følger af DGS-direktivet og gælder således for alle EU-lande. Dækkede indskud omfatter ikke særligt dækkede indskud, som eksempelvis indskud vedr. pensioner og ejendomshandler, som er dækket fuldt af indskydergarantien.

I den foreslåede opbygningsperiode 2017-2024 betaler institutterne parallelt bidrag til både EDIS og den relevante nationale indskydergaranti. For at sikre neutralitet for sektorens indskydergarantibidrag, kan de enkelte lande vælge at tage højde for institutternes bidrag til EDIS i bidragene til den nationale indskydergaranti.

Bidrag til DIF skal være risikobaserede, dvs. kreditinstitutter skal betale et bidrag til DIF skønsmæssigt svarende til deres risiko for træk herpå relativt til andre institutter. Kommissionen skal ifølge forslaget vedtage en delegeret retsakt, som specificerer, hvordan de risikobaserede bidrag skal udregnes.

Hvis en national indskydergaranti ikke opfylder sin forpligtigelse under EDIS, fx til opbygning af sin egen nationale fond, er det muligt at diskvalificere den fra dækning fra EDIS.

Kommissionen lægger op til, at ikke-eurolande, som vælger at deltage i bankunionen, automatisk også samtidig vil deltage i EDIS.

Tiltag til risikoreduktion i banksektoren

Kommissionen har som led i pakken foreslået tiltag til yderligere at reducere risici i den europæiske banksektor. Risikoreduktionstiltag ventes for størstedelens vedkommende at gælde for alle EU-lande, uanset deltagelse i bankunionen eller ej.

Risikoreduktionstiltag bør ifølge Kommissionen være:

- **Styrkelse af effektiviteten af det fælles tilsyn (SSM).** Det skal ifølge Kommissionen gøres ved at begrænse eksisterende nationale valgmuligheder og diskretioner, som de enkelte lande og nationale tilsynsmyndigheder i dag har til rådighed, herunder i kraft af CRD IV/CRR. Denne nationale fleksibilitet vedrører specifikke forhold vedr. bl.a. regulering af kapital (fx hvilke kapitaltyper der nærmere kan tælles med i kapitalgrundlaget), likviditet, og om indfasning af fx kapital- og likviditetskravene skal ske hurtigere end minimumskravene, store eksponeringer, dvs. krav om at et instituts enkelteksponeringer kun må være af en vis størrelse. Den nationale fleksibilitet vedrører derudover brug af makroprudentielle instrumenter, dvs. regulering til at imødegå specifikke nationale risici, fx høj udlånsvækst og boligprisbobler. Der vil ifølge Kommissionen skulle bevares fleksibilitet for landene til at adressere landespecifikke finansielle risici.
- **Yderligere harmonisering af nationale indskydergarantier,** udover den harmonisering som allerede gennemføres med DGS-direktivet. DGS-direktivet giver på nogle områder EU-landene fleksibilitet. Landene kan fx vælge at fastsætte et målniveau for deres nationale indskydergarantifonde, der er højere end minimumsniveauet på 0,8 pct. af dækkede indskud, samt vælge, hvorvidt kreditinstitutters bidrag til fonden skal afhænge af deres risiko for træk på fonden (risikobaserede bidrag).
- **Sikring af tilstrækkeligt niveau af nedskrivningsegne passiver** i kreditinstitutter, dvs. passiver som kan nedskrives i en relevant situation (bail-in). Kommissionen vil i 2016 fremsætte forslag, som implementerer det såkaldte TLAC-krav (Total Loss-Absorbing Capacity) i EU. TLAC-kravet er aftalt i Financial Stability Board (FSB) og vedrører nedskrivningsegne passiver i de største globalt systemiske vigtige banker (uddybnet nedenfor).
- **Konsistent anvendelse af bail-in i praksis i EU-landene.** Opmærksomhed vil her være på, at brug af offentlige midler såsom brofinansiering til den fælles afviklingsfond (SRF), som midlertidigt – inden for rammerne af BRRD og SRM – anvendes til håndtering af nødlidende institutter, lever op til EU's statsstøtteregler.
- **Yderligere konvergens af insolvenslovgivning i EU-landene** (også foreslået af Kommissionen i handlingsplanen for kapitalmarkedsunionen), hvilket ifølge Kommissionen vil bidrage til yderligere juridisk klarhed og rettidig håndtering af kreditinstitutters nødlidende kundeengagementer. Kommissionen påtænker i 2016 at fremsætte forslag vedr. insolvenslovgivning mhp. at effektivisere virksomheders restrukturering og skabe større gennemsigtighed for grænseoverskridende investorer.
- **Gennemførelse af anbefalinger fra Basel-komitéen,** særligt vedr. kreditinstitutters gearingsgrad (dvs. forholdet mellem et instituts kapitalgrundlag og uvægtede eksponeringer, fx udlån), krav til kreditinstitutter om stabil fi-

nansiering (bedre overensstemmelse mellem løbetider på kreditinstitutters udlån hhv. finansiering) og forbedret sammenlignelighed af kreditinstitutters risikovægtede eksponeringer, hvor nedre grænser for risikovægte (der indebærer et såkaldt ”kapitalgulv”) muligvis kan indgå (uddybnet nedenfor).

- **Genovervejelse af den regulatoriske særbehandling** af eksponeringer mod stater, fx kreditinstitutters beholdninger af statsobligationer, som indebærer, at der generelt ikke er krav til at holde kapital til at kunne absorbere tab på statseksponeringer, uanset hvor risikofyldt en statseksponering er. Kommissionen vil fremsætte forslag herom, som vil tage hensyn til virkninger på finansiell stabilitet af ændringer af reguleringen.

Gennemførelse i EU af anbefalinger fra Basel-komiteén m.fl.

Centrale risikoreduktionstiltag ifm. EDIS ventes at blive implementering i EU af anbefalinger fra Basel-komiteén og FSB vedr. regulering og tilsyn med kreditinstitutter. Det er endnu uklart, hvordan Kommissionen i givet fald vil foreslå anbefalingerne gennemført i EU-lovgivningen.

Gearingskrav

Kapitalkrav er i dag risikobaserede, således at der ved opgørelsen af et kapitalkrav ses på den risiko, som vurderes at være forbundet med instituttets eksponeringer, fx udlån. Som supplement hertil overvejes et såkaldt gearingskrav, der er et uvægtet kapitalkrav til kreditinstitutters gearingsgrad, hvor alle eksponeringer tildeles samme kapitalkrav – uanset hvor risikofyldte de vurderes at være. Basel-komiteén anbefaler foreløbigt et gearingskrav på 3 pct., men overvejer aktuelt et højere gearingskrav til globale systemiske vigtige banker (G-SIB's) end de 3 pct.

Det bemærkes generelt, at EU-regulering, herunder et evt. gearingskrav, som hovedregel skal være opfyldt på både institut- og koncernniveau.

Formålet med et gearingskrav er at sikre et minimum af egenkapital i kreditinstitutter, uafhængigt af risikoen på eksponeringerne. Gearingskravet kan bidrage til at imødegå opbygningen af overdreven gearing og reducere risikoen for, at kreditinstitutter får behov for at reducere deres eksponeringer markant i løbet af kort tid med finansielle og realøkonomiske konsekvenser til følge.

Reviderede nedre grænser for risikovægte

Basel-komiteén overvejer derudover nedre grænser for instituttets risikovægte på deres eksponeringer, der i givet fald skal gælde for kreditinstitutter, som – under regulering og tilsyn – beregner deres kapitalkrav efter såkaldt interne risikomodeller (i praksis SIFI'erne).³ Det indebærer i givet fald en nedre grænse for, hvor lavt et instituts kapitalgrundlag kan blive (et såkaldt ”kapitalgulv”). Formålet hermed er generelt det samme som formålet med et gearingskrav. Hvis den nedre grænse binder, vil det medføre højere risikovægtede eksponeringer og dermed højere kapitalkrav, end hvis den nedre grænse ikke var bindende. Basel-komiteén arbejder

³ Ved interne modeller bruger finansielle institutter egne modeller til at estimere risikoparametre til at opgøre deres risikovægtede eksponeringer og dermed opgøre deres kapitalbehov.

dog fortsat på sine anbefalinger, hvorfor det endnu er uvist, hvordan den endelige anbefaling på dette område vil se ud.

Krav om stabil finansiering (NSFR)

Basel-komitéen foreslår et krav om stabil finansiering i kreditinstitutter (NSFR). NSFR-kravet skal sikre, at institutternes udlån og andre aktiver i højere grad er finansieret af finansieringskilder med tilstrækkeligt lange løbetider. Kravet skal konkret sikre, at kreditinstitutter til enhver tid vil kunne fortsætte deres forretningsaktiviteter, herunder udlån, mindst 1 år ud i fremtiden uden at skulle tilføre ny finansiering.

Krav om tabsabsorberende passiver (TLAC)

FSB har udarbejdet en standard, der regulerer den 'tabsabsorberende kapacitet' (TLAC – Total Loss-Absorbing Capacity), som de største globalt systemiske vigtige banker (G-SIB's) bør have for at kunne absorbere fremtidige tab, uden at instituttet bliver insolvent.

TLAC er således et krav til omfanget af nedskrivningsegne passiver, som G-SIB's har på deres balancer, og som kan nedskrives eller konverteres til egentlig kernekapital (bail-in), såfremt instituttet bliver nødlidende.

Nordea-koncernen er eneste nordiske kreditkoncern, som aktuelt er udpeget som G-SIB's. Aktuelt er 30 kreditkoncerner udpeget som G-SIB's. Heraf er 15 hjemmehørende i europæiske lande.

Kommissionen har tilkendegivet, at den i 2016 vil fremsætte forslag om implementering af TLAC-kravet i EU. Det er uvist, om et europæisk TLAC-krav alene vil skulle gælde europæiske G-SIB's eller om det også vil skulle gælde andre kreditinstitutter.

I EU er der indført et lignende krav i form af det såkaldte MREL-krav (på dansk NEP-krav), som dog i højere grad fastsættes individuelt. EU-landene har nogen grad af fleksibilitet i udformningen af NEP-kravet. NEP-kravet fastsættes individuelt for hvert institut, og det er et konkret valg, hvor højt NEP-kravet skal være. Det følger af BRRD, at MREL-kravet omfatter alle institutter og ikke kun SIFI'er. Danske realkreditinstitutter er dog undtaget fra MREL-kravet (uddybet nedenfor). I forlængelse af BRRD pågår aktuelt i Danmark arbejde med at fastlægge NEP-krav og udarbejde afviklingsplaner for kreditinstitutter.

Kommissionen skal, hvis det vurderes hensigtsmæssigt, senest ultimo 2016 fremsætte et forslag om harmonisering af NEP-kravet.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet er medlovgiver på EDIS-forslaget. Parlamentet har endnu ikke fastlagt sin holdning til forslaget.

I det omfang risikoreduktionstiltag giver anledning til konkrete lovgivningsforslag fra Kommissionen, vil Europa-Parlamentet være medlovgiver. Parlamentets holdning til kommende risikoreduktionstiltag kendes endnu ikke.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen finder, at EDIS-forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Kommissionen finder, at udøvelse af tilsyn, afvikling og indskydergaranti bør ske på samme niveau, således at en indskydergaranti også bør være fælles for landene i bankunionen, ligesom tilsyn og afvikling.

Regeringen deler Kommissionens vurdering af nærhedsprincippets overholdelse.

6. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Den danske garantiordning for indskydere og investorer er i dag reguleret i lov om en indskyder- og investorgarantiordning, som indebærer etablering af en sektorfinansieret indskydergarantifond (Garantiformuen). Garantiformuens formål er bl.a. at yde dækning til indskydere og investorer i de tilsluttede kreditinstitutter i tilfælde af disse institutters rekonstruktionsbehandling eller konkurs. Garantiformuen skal udgøre 0,8 pct. af institutternes dækkede indskud. Garantiformuen har nået sit målniveau. Hvis Danmark vælger at deltage i bankunionen og dermed EDIS ventes det at være nødvendigt at ændre loven og den tilhørende bekendtgørelse.

Garantiformuen og Afviklingsformuen administreres af Finansiell Stabilitet.

Risikoreduktionstiltag for alle EU-lande, fx en revision af CRD IV/CRR, vil have lovgivningsmæssige konsekvenser. Konsekvenser vil skulle vurderes nærmere i takt med konkretiseringen af nye initiativer i eventuelle specifikke lovgivningsforslag fra Kommissionen.

7. Statsfinansielle konsekvenser

EDIS og de administrative opgaver som vil være forbundet hermed vil være fuldt finansieret af kreditinstitutter i de deltagende lande.

EDIS-forslaget indebærer ikke forslag om nogen fælles bagstopper for den fælles afviklingsfond (DIF) finansieret af bankunionens deltagerlande.

Det kan have statsfinansielle konsekvenser for bankunionens deltagende lande, såfremt det påhviler et deltagende land at opfylde (være bagstopper for) indskydergarantien i situationer, hvor den fælles indskydergaranti kun yder delvis dækning og der ikke er tilstrækkeligt med midler i en national indskydergarantifond. Midler må i givet fald som udgangspunkt ventes alene at skulle stilles midlertidigt til rådighed og skulle tilbagebetales af kreditinstitutter i det pågældende land.

En fælles indskydergaranti kan, afhængig af sin udformning og gennemførelse, have indirekte positive statsfinansielle konsekvenser i de deltagende lande og i EU

som helhed, i det omfang den kan understøtte en højere grad af finansiell stabilitet og økonomisk aktivitet.

8. Samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Kommissionen har ikke fremlagt en konsekvensanalyse af EDIS-forslaget.

En fælles indskydergaranti kan, afhængig af sin udformning og gennemførelse, have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang den kan understøtte en højere grad af finansiell stabilitet og økonomisk aktivitet. De samfundsøkonomiske konsekvenser for de enkelte deltagende lande vil bl.a. afhænge af, om der er væsentlige forskelle i risici for træk på den fælles indskydergaranti på tværs af lande, samt hvorvidt sådanne forskelle modsvares af kreditinstitutternes risiko-baserede bidrag til en fælles indskydergarantifond.

EDIS-forslaget har ingen erhvervsøkonomiske konsekvenser i den situation, at Danmark ikke deltager i bankunionen.

Risikoreduktionstiltag kan have samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser. Disse konsekvenser vil skulle vurderes nærmere, når konkrete forslag måtte blive fremsat. Generelt kan det have positive samfunds- og erhvervsøkonomiske effekter at adressere risici, som ikke i tilstrækkeligt omfang måtte være håndteret i den eksisterende regulering.

Omvendt kan der være ulemper ved nogle af de annoncerede tiltag, afhængig af den præcise udformning af de kommende konkrete forslag, herunder henset til særlige forretningsmodeller som fx dansk realkredit. Konsekvenser vil således afhænge af den nærmere udformning af de kommende krav.

Gearingskrav og nedre grænser for risikovægte

Gearingskrav og nedre grænser for risikovægte kan udgøre en hensigtsmæssig "bagstopper" for de risikovægtede kapitalkrav. Udfordringen ved et gearingskrav og nedre grænser for risikovægte kan dog særligt være, hvis kravene fastsættes så højt, at de generelt bliver bindende (bliver de skrappeste krav), i stedet for de risikobaserede kapitalkrav. Det vurderes generelt ikke hensigtsmæssigt, da der er flere fordele forbundet med risikobaserede krav. De tilskynder til en hensigtsmæssig risikostyring og en effektiv fordeling (allokering) af kapital i økonomien.

Et gearingskrav på ca. 3 pct. på koncernniveau (dvs. pengeinstitutter og deres realkreditinstitutter under ét eller pengeinstitutter alene) vil for danske institutter aktuelt indebære, at det er de risikobaserede krav, som generelt er det bindende krav. Gearingskravet er så en "bagstopper", givet de danske kreditinstitutters gennemsnitlige risiko på deres eksponeringer. Et højere gearingskrav, fx på 4 pct. eller derved, vil i betydeligt flere situationer blive det bindende krav for danske institutter. Hvis et gearingskrav på 3 pct. pålægges på institutniveau, så det skal gælde for det enkelte pengeinstitut og det enkelte realkreditinstitut, vil det aktuelt blive det bindende krav for flere danske realkreditinstitutter.

Nedre grænser for risikovægte som dem Basel-komiteén aktuelt overvejer, vil for de danske SIFT'er umiddelbart indebære en stramning af kapitalkravet sammenlignet med den gældende nedre grænse (det såkaldte Basel I-gulv).⁴

Gearingskrav og nedre grænser for risikovægte vil, hvis de sættes for højt, i praksis betyde en bevægelse væk fra en risikobaseret tilgang til kapitalkrav. Denne bevægelse vil særligt kunne være en udfordring for institutter, der har mange relativt sikre boliglån på balancen og lave risikovægte, fx danske realkreditinstitutter. Det kan desuden indebære højere kapitalkrav, end risici måtte tilsige.

Krav om stabil finansiering (NSFR)

Indførelse af et NSFR-krav vil kunne have negative konsekvenser for realkreditlån, der er finansieret med kortere obligationer (F1, F3 eller F5-lån). NSFR-kravet indebærer, at kortere obligationer i mindre grad eller slet ikke kunne bidrage til opfyldelsen af et NSFR-krav, idet de i mindre grad vil blive anset for stabil finansiering. Længere løbende obligationer og anden stabil finansiering, fx egenkapital og indlån, vil i højere grad blive anset for stabil finansiering.

Det bemærkes, at danske realkreditinstitutters refinansieringsrisiko som følge af realkreditlån, der er finansieret med kortere obligationer, er håndteret med den danske refinansieringslovgivning. Refinansieringsloven indfører krav om, at løbetiden for udstedte obligationer forlænges, hvis en refinansiering af obligationerne ikke kan gennemføres. Loven adresserer dermed i et vist omfang de samme udfordringer vedr. stabil finansiering, som NSFR i givet fald vil adressere.

Krav om tabsabsorberende passiver (TLAC)

TLAC-kravet kan sikre en ordentlig afvikling, når de omfattede institutter bliver nødlidende, som minimerer påvirkningen af den finansielle stabilitet, sikre opretholdelsen af kritiske funktioner i instituttet, samt undgå at offentlige midler vil skulle anvendes.

Danske realkreditinstitutter er som følge af disse institutters særlige forretningsmodel undtaget fra MREL-kravet, hvis afviklingsformålene er opfyldt ved håndtering via realkreditlovens konkursmodel eller afvikling via krisehåndteringsværktøjerne eksklusive bail-in. TLAC-kravet vil derfor i givet fald være en særlig udfordring for disse institutter, såfremt kravet omfatter alle kreditinstitutter og ikke kun G-SIB's, således at realkreditinstitutterne ikke undtages fra kravet.

9. Høringer

Sagen har ikke været i ekstern høring.

10. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Landene har forskellige holdninger til EDIS-forslaget og til risikoreduktionstiltag.

⁴ Det nuværende kapitalkravsgulv, det såkaldte Basel I-gulv, indebærer, at kapitalkravet for institutterne, der bruger interne modeller til opgørelse af kapitalbehovet, ikke må falde til under 80 pct. af, hvad kapitalkravet ville have været, hvis det var opgjort efter Basel I-reglerne.

Flere lande lægger stor vægt på dels at færdiggøre og implementere bankunionens allerede aftalte elementer, herunder brofinansiering med nationale kreditlinjer fra deltagerlandene i bankunionen til den fælles afviklingsfond (SRF), og dels at der gennemføres yderligere risikoreduktionstiltag, før yderligere risikodelingsforslag, fx EDIS, kan komme på tale.

Andre lande støtter generelt EDIS-forslaget og lægger mindre vægt på risikoreduktionstiltag, og finder ikke, at disse tiltag nødvendigvis skal ses i sammenhæng med EDIS og vedtages før en vedtagelse af EDIS.

Nogle lande har rejst spørgsmål om, hvorvidt den foreslåede hjemmel for EDIS-forslaget (artikel 114 i TEUF), som vedrører yderligere harmonisering af EU-landenes lovgivninger vedr. det indre marked, er tilstrækkelig for EDIS, særligt idet forslaget indebærer etableringen af en fælles indskydergarantifond (DIF) og tilhørende forpligtelser for kreditinstitutterne i de deltagende lande til at bidrage hertil. Rådets juridiske tjeneste (RJT) vil foretage en nærmere vurdering af forslagets hjemmel i artikel 114.

En række lande lægger vægt på, at konsekvenserne af en fælles indskydergaranti i bankunionen analyseres nærmere.

Flere lande lægger vægt på, at EDIS-forslaget og risikoreduktionstiltag er af relevans for alle EU-lande, uanset deltagelse i bankunionen eller ej, idet forslaget og tiltagene vedrører det indre marked og EU-lovgivning på tværs af EU28.

11. Regeringens generelle holdning

Forslag til en fælles indskydergaranti i bankunionen (EDIS)

Regeringen finder det centralt, at en fælles indskydergaranti som foreslået af Kommissionen bliver finansieret af kreditinstitutterne i de deltagende lande. Dette er på linje med principperne for øvrige elementer i bankunionen, der generelt er baseret på et princip om, at omkostningerne ved kriser i den finansielle sektor skal bæres af sektoren selv og ikke af de offentlige finanser.

Regeringen er enig i, at alle bankunionens deltagerlande skal deltage i en fælles indskydergaranti på lige vilkår, således at ikke-eurolande, der vælger at deltage i bankunionen, også skal deltage i EDIS.

Det er centralt, at en fælles indskydergaranti ikke tilskynder deltagerlande og kreditinstitutter til overdreven risikotagning. Det er i den forbindelse positivt, at Kommissionens forslag indebærer risikobaserede bidrag fra kreditinstitutter til DIF og krav om opbygning af nationale indskydergarantifonde.

Regeringen finder, at konsekvenserne af en fælles indskydergaranti i bankunionen bør analyseres nærmere. Det vil bidrage til at kunne vurdere merværdien herved.

Regeringen finder det relevant, at der skabes klarhed om forslaget hjemmel.

Tiltag til risikoreduktion i banksektoren

Regeringen vil tage nærmere stilling til konkrete risikoreduktionstiltag, når der måtte blive fremsat forslag herom.

Regeringen finder, at det bør være en hovedprioritet at sikre, at allerede besluttede initiativer fungerer effektivt. Samtidig støtter regeringen formålet med en færdiggørelse af bankunionen, særligt at sikre den finansielle stabilitet og er åben over for tiltag rettet mod risici i den finansielle sektor, i det omfang de ikke er adresseret i tilstrækkeligt omfang i den eksisterende regulering.

Regeringen finder, at der allerede er indført megen finansiell regulering som opfølgning på den finansielle krise. Regeringen lægger vægt på, at ny finansiell lovgivning skal bidrage til både finansiell stabilitet, vækst og beskæftigelse. Ny regulering bør således have et klart rationale og give merværdi sammenlignet med den store mængde af tiltag, som allerede er taget i opfølgning på krisen. Det bør være en hovedprioritet at sikre, at allerede besluttede initiativer fungerer effektivt.

Regeringen finder det vigtigt, at der eksisterer ét regelsæt, som er fælles for kreditinstitutter beliggende i og uden for bankunionen, så det indre marked bevares.

Regeringen finder det af største vigtighed, at forslag til at implementere globale standarder i EU tager hensyn til særlige europæiske forhold og velfungerende forretningsmodeller, fx dansk realkredit.

Regeringen finder det centralt, at det risikobaserede kapitalkrav fortsat udgør ryggraden i kapitalkravsreguleringen i EU, og at det dermed i udgangspunktet er de risikobaserede krav, som stiller det højeste kapitalkrav til institutterne (binder institutterne). Dette er relevant ift. indførelsen af et gearingskrav og nedre grænser for risikovægte. Dette vurderes generelt hensigtsmæssigt, givet at der er en række fordele forbundet med risikobaserede kapitalkrav.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens forslag om en fælles indskydergaranti og meddelelse om færdiggørelse af bankunionen med risikoreduktionstiltag er forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering ifm. ECOFIN d. 8. december 2015. Regeringen har desuden udarbejdet grund- og nærhedsnotat om EDIS-forslaget, som er tilsendt Folketingets Europaudvalg d. 13. januar 2016.

Dagsordenspunkt 3: Implementering af det styrkede banksamarbejde (bankunion) mv.

1. Resume

Der ventes på ECOFIN d. 8. marts 2016 igen orienteret om status for gennemførelsen af det styrkede banksamarbejde (bankunionen), herunder status for deltagende landes ratifikation af den mellemstatslige aftale om den fælles afviklingsfond (IGA) og for deltagende landes etablering af brofinansiering til den fælles afviklingsfond (SRF) samt for deltagende landes overførsel til SRF af bankers bidrag indbetalt til de nationale fonde i 2015. Der ventes også igen en status for national implementering af EU28-direktivet om genopretning og afvikling af nødlidende kreditinstitutter (BRRD) og EU28-direktivet om nationale indskydergarantiordninger (DGS). Kommissionen vil formentlig på ny opfordre landene til yderligere fremskridt i implementeringen, hvor dette endnu udestår. Der var senest på ECOFIN d. 12. februar 2016 en lignende status.

Der henvises til tidligere samlenotater vedr. status for bankunionen forelagt Folketingets Europaudvalg, senest forud for ECOFIN d. 12. februar 2016.

2. og 3. Baggrund og indhold

Bankunionens fælles tilsynsmekanisme (Single Supervisory Mechanism – SSM) under Den Europæiske Centralbank (ECB) blev aktiveret d. 4. november 2014. Den fælles afviklingsmekanisme (Single Resolution Mechanism – SRM) blev fuldt funktionsdygtig d. 1. januar 2016.

Etableringen af den fælles afviklingsfond (Single Resolution Fund – SRF) er forankret i den mellemstatslige aftale (Intergovernmental Agreement – IGA) mellem de lande, der deltager i bankunionen. IGA'en fastlægger rammen for deltagerlandenes indbetalinger af deres respektive bankers bidrag til de nationale afdelinger i den fælles afviklingsfond, som opbygges og gradvist fusioneres i løbet af overgangsperioden fra 2016 til 2024. IGA'en trådte i kraft d. 1. januar 2016 efter ratifikation i deltagende lande med tilsammen 90 pct. af deltagende landes stemmer i Rådet, hvilket var kravet for ikrafttræden. Opbygningen af midler i SRF'en finansieret af de deltagende landes kreditinstitutter er nu påbegyndt. Alle lande skulle i overensstemmelse med EU28-reglerne påbegynde opkrævning hos bankerne i 2015 til nationale afviklingsfonde, og pr. 31. januar 2016 skulle landene i bankunionen overføre de modtagne bidrag videre til den nationale afdeling af SRF. Enkelte lande har ifølge de foreliggende oplysninger endnu ikke overført disse bidrag.

Bankunionens deltagerlande skal ifølge aftalen fra ECOFIN 8. december 2015 desuden etablere offentlig brofinansiering til SRF i overgangsperiode 2016-2024. Brofinansieringen skal sikre midlertidig finansiering, hvis bail-in (nedskrivning af tilgodehavender hos aktionærer og kreditorer) og de sektorfinansierede midler i SRF ikke er tilstrækkelige til at håndtere et nødlidende institut. Brofinansieringen vil tage form af individuelle kreditlinjer ("kassekreditter") fra hvert af de deltagende lande til landenes respektive nationale afdelinger i SRF. Der var frist for etablering af brofinansieringen d. 1. januar 2016. Ifølge de foreliggende oplysninger har kun enkelte lande etableret deres nationale ordninger for brofinansiering, mens brofinansiering er under etablering i de andre deltagerlande.

Den fælles afviklingsmekanisme bygger på regelsættet fra direktivet om genopretning og afvikling af nødlidende kreditinstitutter (Bank Recovery and Resolution Directive – BRRD), som gælder for hele EU28.

BRRD etablerer princippet om finansiering af bankkriser ved at lade tab blive båret af aktionærer og andre usikrede kreditorer ("bail-in"). Fristen for national implementering af BRRD var 1. januar 2015. Alle EU-landene har nu implementeret BRRD, mange dog først efter implementeringsfristen (flere op til 1 år senere), og enkelte lande har fortsat kun implementeret BRRD delvist.

Størstedelen af landene har implementeret direktivet om nationale indskydergarantiordninger (Deposit Guarantee Schemes – DGS), men implementeringen udestår fortsat i enkelte lande. Fristen var primo juli 2015.

Bilag 1 giver et overblik over aktuel status for gennemførelse af BRRD, DGS og IGA samt etablering af brofinansiering og overførsel af BRRD-bidrag til SRF, jf. IGA. Billedet kan ændre sig på kort sigt, efterhånden som landenes implementering skrider frem.

Den nye lovgivning, som implementerer BRRD og DGS i Danmark, er trådt i kraft d. 1. juni 2015. Så længe Danmark ikke deltager i bankunionen, skal Danmark ikke ratificere den mellemstatslige aftale og heller ikke etablere brofinansiering til SRF eller overføre bidrag til SRF.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Orienteringen har ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ingen statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

9. Høringer

Sagen har ikke været i ekstern høring.

10. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige lande ventes at tage orienteringen til efterretning.

11. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side vil man tage orienteringen til efterretning.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der blev senest givet en status for gennemførelsen af bankunionen i forbindelse med forelæggelsen af ECOFIN d. 12. februar 2016.

Dagsordenspunkt 4: Fremtiden for adfærdskodeksgruppen (erhvervsbeskatning)

1. Resume

ECOFIN ventes på det kommende møde at vedtage rådskonklusioner om fremtiden for arbejdsgruppen vedr. adfærdskodekset for erhvervsbeskatning ("adfærdskodeksgruppen"). Udkastet til rådskonklusionerne omhandler adfærdskodeksgruppens fremtidige overordnede organisering, arbejdsform og gennemsigtighed. I løbet af foråret forventes fremsat forslag om eventuel opdatering af gruppens mandat og adfærdskriterierne. Adfærdskodeksgruppen undersøger løbende, om EU-landene overholder det aftalte adfærdskodeks for erhvervsbeskatning. Adfærdskodeksgruppen har fokus på, at EU-landene afvikler gældende skadelige ordninger for erhvervsbeskatning (der er i strid med kodekset), og at EU-landene ikke indfører nye ordninger i strid med kodekset.

2. Baggrund

I december 1997 vedtog EU-landene et adfærdskodeks for erhvervsbeskatning ("Code of conduct"). Adfærdskodekset er en politisk aftale om, at et land ikke må have skadelige særordninger med diskriminerende beskatning på selskabsområdet med henblik på at tiltrække udenlandske investeringer. Alle EU-lande har tilsluttet sig kodekset.

Adfærdskodekset angiver adfærds-kriterier for, hvornår en skatteordning anses som skadelig, jf. boks 1.

Boks 1

EU's adfærdskodeks for erhvervsbeskatning

Hovedkriteriet er, at en ordning kan være skadelig, hvis den medfører et betydeligt lavere effektivt beskatningsniveau (f.eks. 0-beskatning) i forhold til den normale beskatning i det pågældende land.

Herudover skal mindst én af de følgende kriterier være opfyldt for, at en ordning anses for skadelig:

1. den indrømmes kun til udenlandske selskaber,
2. den er isoleret fra landets egen økonomi (f.eks. hvis ordningen kun medfører fordele for udenlandsk ejede virksomheder eller kun for transaktioner med udenlandske virksomheder),
3. den kan indrømmes, uden nogen realøkonomisk aktivitet eller egentlig økonomisk tilstedeværelse i det pågældende EU-land,
4. den overholder ikke armslængdeprincippet for concerninterne transaktioner (armslængdeprincippet betyder, at der skal anvendes de priser og vilkår, som kunne være opnået, hvis transaktionerne var afsluttet mellem uafhængige parter), eller
5. den mangler gennemsigtighed (fx som følge af mangel på udveksling af oplysninger med de relevante andre EU-lande).

EU-landene må ikke indføre nye ordninger i strid med kodekset ("*standstill*"), og de skal ophæve eller ændre deres gældende skadelige ordninger, så de skadelige elementer fjernes ("*rollback*").

ECOFIN etablerede i 1998 adfærdskodeksgruppen til at overvåge, at kodekset overholdes. Adfærdskodeksgruppen er en embedsmandsgruppe bestående af repræsentanter fra alle EU-lande. Gruppens formand vælges for en periode på 2 år blandt gruppens medlemmer. Derudover har gruppen to næstformænd. De to næstformænd er embedsmænd fra hhv. det land, der har formandsskabet for Rådet, og fra det næstkommende formandsskabsland. Beslutninger træffes med bred konsensus (dvs. enighed mellem alle EU-lande med undtagelse af det pågældende EU-land, som afstemningen omhandler). Gruppen rapporterer løbende (halvårligt) til Rådet (ECOFIN).

Adfærdskodeksgruppen har derudover løbende mandat til at undersøge andre forhold vedrørende selskabsbeskatning fx:

- udarbejde retningslinjer for bedste praksis vedrørende særlige emner, der kan give anledning til skatteundgåelse (fx retningslinjer om beskatning af indgående og udgående udbytter).
- administrativ praksis med at lempe beskatning i et omfang, der kan anses som skadeligt.
- forholdet til tredjelande uden for EU.

Der har i EU i de seneste år været øget fokus på bekæmpelse af skatteunddragelse og aggressiv skatteplanlægning. Adfærdskodekset og gruppens arbejde har bidraget til direktivforslag på selskabsbeskatningsområdet, herunder ændring af moder/datterselskabsdirektivet, direktivet om automatisk udveksling af skatteafgørelser og senest til dele af det nyligt fremsatte skatteundgåelsesdirektiv, som blev præsenteret på ECOFIN den 12. februar. For yderligere at styrke arbejdet med bekæmpelse af skatteundgåelse har Kommissionen i sin handlingsplan for en mere fair og effektiv selskabsbeskatning fra juni 2015 bebudet, at der bør ses på en reform af adfærdskodeksgruppen, herunder en revurdering af gruppens mandat og arbejdsform.

ECOFIN opfordrede i rådskonklusioner af 8. december 2015 Højniveau Arbejdsgruppe for Skattesamarbejde (Rådsarbejdsgruppe med deltagelse af embedsmænd på højt niveau) til under det nederlandske formandskab at nå til enighed om, hvorvidt der er behov for at forbedre adfærdskodeksgruppens overordnede organisering, gennemsigtighed og arbejdsmetoder og at færdiggøre ændringerne af adfærdskodeksgruppen. Derudover ventes det, at forslag om adfærdskodeksgruppens mandat og evt. opdatering af kriterierne i adfærdskodekset ligeledes vil blive drøftet under det nederlandske formandskab.

3. Formål og indhold

Formandskabet har præsenteret et udkast til rådskonklusioner om adfærdskodeksgruppens fremtid. Udkastet til rådskonklusioner om adfærdskodeksgruppens fremtid omhandler gruppens *overordnede organisering, arbejdsform og gennemsigtighed*.

Overordnet organisering: Adfærdskodeksgruppen forventes at blive opfordret til at lave mindre justeringer i den overordnede organisering. Adfærdskodeksgruppen forventes at blive opfordret til aktivt at anvende de eksisterende undergrupper og oprette to nye undergrupper, dels en undergruppe vedr. præcisering af det 3. og 4. adfærds-kriterium, der er oplistet i adfærdskodekset, og dels en undergruppe om dialog med tredjelande.

Arbejdsform: Adfærdskodeksgruppen forventes at blive opfordret til at justere reglerne for beslutningstagning, således at processen for bedømmelser af skatteregimer bliver hurtigere. Processen for bedømmelser af skatteregimer har tre faser, efter at et EU-land har orienteret om et nyt skatteregime, som består af 1) adfærdskodeksgruppen stemmer om, hvorvidt Kommissionen skal lave en faktuel beskrivelse af dette nye skatteregime, 2) adfærdskodeksgruppen stemmer om Kommissionens faktuelle beskrivelse og 3) adfærdskodeksgruppen skal stemme om den endelige bedømmelse af det nye skatteregime. Afstemningerne foretages med bred konsensus. Det foreslås, at ændre beslutningsproceduren for fase 2) til almindeligt flertal. De endelige bedømmelser af skatteregimer i fase 3) skal dog fortsat besluttet med bred konsensus.

Gennemsigtighed: Adfærdskodeksgruppen forventes at blive opfordret til at skabe øget politisk bevågenhed om arbejdet i adfærdskodeksgruppen ved at involvere ECOFIN i højere grad, særligt når bred konsensus ikke kan opnås om individuelle skatteregimer eller om generelle retningslinjer. Der lægges op til i passende tilfælde at have offentlige debatter i ECOFIN vedrørende generelle adfærdskodeksemner. Endvidere foreslås det at skabe nemmere offentlig adgang til adfærdskodeksgruppens arbejde, inkl. allerede offentliggjorte dokumenter fra adfærdskodeksgruppen, fx via en internetside. Det understreges, at der er behov for øget gennemsigtighed vedrørende adfærdskodeksgruppens tidligere og nuværende arbejde. Det skal dog tages hensyn til, at igangværende diskussioner ikke bliver vanskeliggjort og bør kunne foretages i fortrolighed med henblik på at opnå resultater. I rådskonklusionerne opfordres endvidere til at de halvårige rapporter til ECOFIN bliver mere omfattende, således at rapporterne i højere grad afspejler og synliggør hovedelementerne og evt. forskellige holdninger på tværs af EU-landene.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ikke betydning for gældende dansk ret.

7. Økonomiske konsekvenser

Sagen har ikke umiddelbare statsfinansielle konsekvenser. Begrænsning af skadelig skattekonkurrence som følge af afvikling af skadelige ordninger i andre EU-lande kan have positive statsfinansielle konsekvenser.

Sagen har ikke i sig selv erhvervs- eller samfundsøkonomiske konsekvenser, men begrænsning af skadelig skattekonkurrence som følge af afvikling af skadelige ordninger i andre EU-lande vil have positive samfundsøkonomiske konsekvenser gennem mindskede konkurrenceforvridninger.

8. Høringer

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene støtter generelt gruppens arbejde. Landene er dog endnu ikke nået frem til en endelig aftale om gruppens fremadrettede overordnede organisering, arbejdsmetoder og gennemsigtighed.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan støtte tiltag, der sigter mod at effektivisere den overordnede organisering og arbejdsmetoderne i adfærdskodeksgruppen. Regeringen kan ligeledes støtte initiativer, der skaber mere gennemsigtighed om adfærdskodeksgruppens arbejde og dermed også øget synlighed om skadelige skatteregimer i EU-landene. Regeringen lægger vægt på, at reformer af adfærdskodeksgruppen ikke svækker gruppens mulighed for at opnå resultater eller gruppens hovedfokus på overvågning af skadelige skatteregimer.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke været forelagt Folketingets Europaudvalg. Rådskonklusionerne om adfærdskodeksgruppens fremtidige arbejde, som danner baggrund for den aktuelle sag, blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN den 8. december 2015.

Dagsordenspunkt 5: Kommissionens holdbarhedsrapport

1. Resume

På det kommende ECOFIN ventes vedtaget rådskonklusioner vedr. holdbarheden af EU-landenes offentlige finanser. På baggrund af tidligere fremlagte fremskrivninger af de aldersrelaterede stigninger i de offentlige udgifter i de kommende årtier samt Kommissionens seneste skøn for landenes niveau for offentlig gæld og strukturelle underskud, har Kommissionen i sin holdbarhedsrapport 2015 foretaget en vurdering af den langsigtede holdbarhed af EU-landenes offentlige finanser.

Holdbarheden i EU og euroområdet er overordnet forbedret siden den seneste holdbarhedsrapport fra 2012. En række lande har dog stadig væsentlige udfordringer.

Danmark placerer sig i den bedste kategori ("lav holdbarhedsrisiko") både på kort, mellemlangt og langt sigt. Danmarks holdbarhed er styrket ift. rapporten fra 2012.

2. Baggrund

Rådet ventes at drøfte de offentlige finansers langsigtede holdbarhed på baggrund af Kommissionens holdbarhedsrapport 2015, som blev offentliggjort i januar 2016. Holdbarhedsrapporten vurderer finanspolitikken holdbarhed i de enkelte EU-lande (undtagen programlandene Grækenland og Cypern) samt størrelsesordenen af de tilpasninger i finanspolitikken, som vil være nødvendige for at adressere holdbarhedsudfordringerne givet de aktuelle underskud og gælds niveauer og de langsigtede demografiske ændringer.

Holdbarhedsrapporten tager udgangspunkt i de seneste fremskrivninger af de aldersrelaterede ændringer i de offentlige finanser og skøn for potentiel vækst m.v. i rapporten fra d. 12. maj 2015 om de økonomiske konsekvenser af aldring (Aldringsrapporten 2015), udarbejdet af Kommissionen og den økonomisk-politiske komité (EPC). Holdbarhedsrapporten bygger desuden på Kommissionens skøn i efterårsprognosen fra november 2015 for hhv. udviklingen i den strukturelle saldo i de enkelte lande og andre relevante forhold som gælds niveau, beholdning af aktiver mv.

Holdbarhedsrapporten opdaterer og videreudvikler Kommissionens seneste holdbarhedsrapport fra d. 18. december 2012. Den opdaterede holdbarhedsvurdering vil blive taget i betragtning ved Kommissionens og Rådets vurderinger af EU-landenes årlige stabilitets- og konvergensprogrammer.

ECOFIN ventes at vedtage rådskonklusioner om rapporten på baggrund af drøftelsen heraf.

3. Formål og indhold

Holdbarhedsrapporten vurderer udfordringerne for de offentlige finanser i EU-landene på både kort, mellemlang og lang sigt. I rapporten opgøres således følgende indikatorer:

S0 (kort sigt): "Early-warning"-indikator for kortsigtede finanspolitiske risici, bestående af 28 forskellige delindikatorer baseret på data for finanspolitiske og makro-finansielle samt konkurrenceevnerelaterede variable⁵, som empirisk har vist sig at være gode indikatorer for tidligere perioder med finanspolitiske og finansielle vanskeligheder. Eksempler på finanspolitiske variable er hhv. brutto- og nettogæld, andelen af gæld med kort løbetid og ændringer i det offentlige forbrug, mens makro-konkurrenceevnevariable omfatter ændringen i den reale effektive valutakurs, real BNP-vækst, gældsætning i den private sektor mv. En S0-indikator over 0,43⁶ er tegn på en høj kortsigtet holdbarhedsrisiko, mens en S0-indikator under 0,43 er tegn på en lav kortsigtet holdbarhedsrisiko.

S1 og DSA (mellemlangt sigt): S1, det mellemfristede holdbarhedsgab fra 2014 frem mod 2030, er et skøn for den forbedring af den primære strukturelle saldo på de offentlige finanser, som er nødvendig at gennemføre fra 2018 og frem mod 2022 og herefter fastholde, for at opnå et gældsniveau i 2030 svarende til Traktatens referenceværdi på 60 pct. af BNP. En S1-indikator på mindre end 0,0 er tegn på lav holdbarhedsrisiko på mellemlangt sigt. Tilsvarende er en værdi mellem 0,0 og 2,5 tegn på middel risiko, mens en værdi over 2,5 er tegn på høj risiko.

DSA-indikatoren er baseret på en gældsholdbarhedsanalyse (debt sustainability analysis) over en tiårig periode (2017-2026), hvor gældsudviklingen vurderes på baggrund af en række standardscenarier (med forskellige antagelser vedr. makro-økonomiske variable såsom renteniveauer og BNP-vækst). Kommissionen vurderer den finanspolitiske holdbarhed på mellemlangt sigt på baggrund af en samlet vurdering af S1 og DSA.

S2 (langt sigt): S2 er hovedindikatoren for finanspolitisk holdbarhed på langt sigt. S2 er et såkaldt holdbarhedsgab, dvs. et skøn for den permanente forbedring af den primære strukturelle saldo på de offentlige finanser, som ville være nødvendig for at balancere nutidsværdien af alle fremtidige offentlige indtægter og udgifter, og dermed stabilisere gældskvoten på sigt, givet de fremskrevne aldersrelaterede udgifter, samt den nuværende offentlige gæld og dens rentebyrde⁷. En S2-indikator på mindre end 2,0 er tegn på lav holdbarhedsrisiko på mellemlangt sigt. Tilsvarende er en værdi mellem 2,0 og 6,0 tegn på middel risiko, mens en værdi over 6,0 indikerer høj risiko.

Positive indikatorværdier indikerer uholdbarhed (behov for stramninger), mens negative indikator-værdier indikerer overholdbarhed (i princippet mulighed for lempelser). Jo højere værdier af S1 og S2 desto større er behovet for finanspolitisk

⁵ En række af disse indikatorer indgår også i Kommissionens analyser under proceduren for makroøkonomiske ubalancer.

⁶ Denne grænseværdi er beregnet ud fra historiske mønstre i de underliggende variable forud for perioder med finanspolitiske og finansielle vanskeligheder

⁷ S2 er et mål for den permanente forbedring af den primære strukturelle saldo på de offentlige finanser, som under de givne antagelser, vil sikre balance mellem offentlige udgifter og indtægter over en uendelig tidshorisont (dvs. overholdelse af den intertemporale budgetrestriktion), herunder inkl. de fremskrevne aldersrelaterede udgifter, samt den nuværende offentlige gæld og dens rentebyrde. Der ligger ikke i S2 et sigte om at stabilisere den offentlige gæld på 60 pct. af BNP, som det er tilfældet i S1.

tilpasning, og dermed holdbarhedsrisikoen. Beregningen af S2 indebærer ikke noget krav til gældsudviklingen eller det endelige gælds niveau, udover at gælden på sigt skal stabiliseres. Det betyder, at finanspolitikken ifølge S2-indikatoren kan være holdbar, selv om gælden evt. konvergerer mod et højt niveau, herunder over referenceværdien på 60 pct. af BNP. Det bemærkes endvidere, at S2-indikatoren alene medregner demografiens betydning for den offentlige saldo frem til 2060.

Holdbarhedsrapporten og de tre indikatorer siger ikke noget om, i hvilket omfang de enkelte EU-lande løbende vil overholde kravene til gæld og underskud i Stabilitets- og Vækstpagten. De offentlige finanser kan således være holdbare på sigt ifølge de tre indikatorer, selvom der i en delperiode ventes meget store offentlige underskud, som ikke er forenelige med kravene i Stabilitets- og Vækstpagten, så længe disse underskud opvejes af overskud i andre delperioder.

Holdbarhedsrapportens resultater

Den nye holdbarhedsrapport viser, at holdbarhedsudfordringerne overordnet er blevet mindre end i 2012⁸. En række lande står dog fortsat overfor store holdbarhedsudfordringer, navnlig på mellemlangt sigt.

I den nye rapport ligger alle lande i den bedste kategori for S0-indikatoren, hvilket angiver *lave* holdbarhedsudfordringer på *kort sigt* (i 2009 havde halvdelen af landene en højholdbarhedsrisiko på kort sigt, mens tallet var faldet til to lande i 2012⁹). Dog har alle lande en vis risiko målt ved én eller flere af de 28 individuelle delindikatorer, som indgår i S0.

Figur 1

Landenes holdbarhedsudfordring på kort sigt (Kommissionens S0-indikator)

Anm.: Irland, Portugal og Grækenland var programlande i 2012, hvorfor deres holdbarhedsmål for 2012 ikke indgår. Det samme var tilfældet for Grækenland og Cypern i 2015. Kroatien var ikke EU-medlem i 2012.

Kilde: Kommissionens holdbarhedsrapporter fra 2015 og 2012

S1-indikatoren peger på, at 11 lande har en høj finanspolitisk holdbarhedsrisiko på *mellemlangt sigt*, mens 5 lande har en middel risiko og 10 lande (heriblandt Dan-

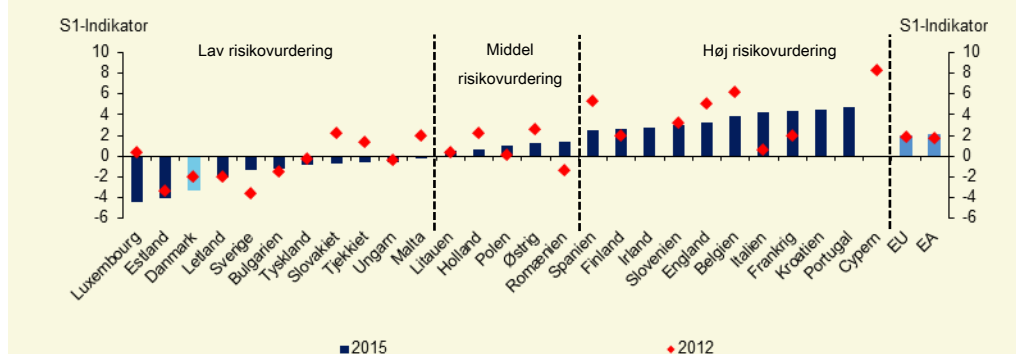
⁸ Programlande indgår ikke i holdbarhedsrapporterne. Det betyder, at Grækenland og Cypern ikke indgår i 2015-rapporten, mens Grækenland, Irland og Portugal ikke indgik i 2012-rapporten. Kroatien indgik desuden ikke i 2012-rapporten, da landet først indtrådte i EU i 2013.

⁹ Cypern, som var et af de to lande med høj kortsigtet holdbarhedsrisiko i 2012, indgår ikke i 2015-rapporten.

mark) har en lav risiko. For DSA-indikatoren ses et næsten identisk billede. EU-landene vurderes i gns. (på baggrund af S1-indikatoren) at have et holdbarhedsgab på 2,0 pct. af BNP, mens holdbarhedsgabet i euroområdet under ét skønnes at være 2,1 pct. af BNP. Der er således tale om en forværring af holdbarheden på mellemlangt sigt siden rapporten fra 2012, hvor de to gab blev skønnet til henholdsvis 1,8 og 1,7 pct. af BNP. Den gennemsnitlige forværring af S1-indikatoren skyldes især, at udgangspunktet for den gennemsnitlige primære strukturelle saldo i EU og euroområdet i dag er lavere end skønnet i rapporten fra 2012, og at den gennemsnitlige gæld i landene i dag er højere end den var i 2012¹⁰. Lavere skøn for de aldersrelaterede omkostninger trækker til gengæld isoleret set i retning af en forbedret S1-indikator.

Figur 2

Landenes holdbarhedsudfordring på mellemlangt sigt (Kommissionens S1-indikator)

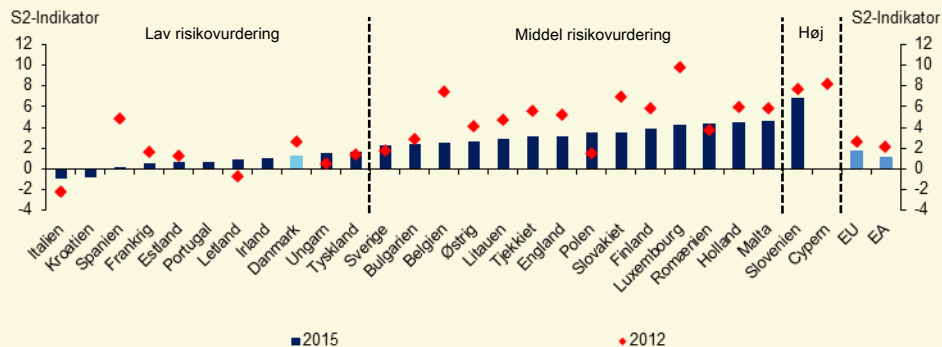
Anm.: Irland, Portugal og Grækenland var programlande i 2012, hvorfor deres holdbarhedsmål for 2012 ikke indgår. Det samme var tilfældet for Grækenland og Cypern i 2015. Kroatien var ikke EU-medlem i 2012
Kilde: Kommissionens holdbarhedsrapporter fra 2015 og 2012

På *langt sigt* (S2-indikatoren) vurderes et enkelt land at have en høj holdbarhedsrisiko, 14 lande vurderes at have en middel risiko, mens 11 lande (heriblandt Danmark) vurderes at have en lav risiko. EU som helhed har et langsigtet holdbarhedsgab på 1,7 pct. af BNP målt ved S2-indikatoren, mens euroområdet som helhed har et holdbarhedsgab på 1,1 pct. af BNP. Den langsigtede holdbarhed er således blevet styrket betydeligt ift. 2012-rapporten, hvor skønnene for EU og euroområdet lød på henholdsvis 2,6 og 2,1 pct. af BNP. Forbedringen kan især tilskrives landenes reformtiltag, navnlig indenfor pensionsområdet, og de senere års finanspolitiske konsolidering i EU.

¹⁰ S2-indikatoren indebærer, modsat S1, ikke et krav om nedbringelse af gæld over 60 pct. af BNP. Højere gælds niveauer kan således isoleret set medføre en forværring af S1-indikatoren uden at have en ligeså udtalt effekt på S2-indikatoren.

Figur 3

Landenes holdbarhedsudfordring på langt sigt (Kommissionens S2-indikator)

Anm.: Irland, Portugal og Grækenland var programlande i 2012, hvorfor deres holdbarhedsmål for 2012 ikke indgår. Det samme var tilfældet for Grækenland og Cypern i 2015. Kroatien var ikke EU-medlem i 2012. Spanien har en S2-indikator på 0,1 i 2015.

Kilde: Kommissionens holdbarhedsrapporter fra 2015 og 2012

Holdbarhedsrapportens resultater for Danmark

Danmark klarer sig godt i analysen målt på alle indikatorerne i holdbarhedsrapporten. Rapporten peger således på, at Danmark har en lav finanspolitisk holdbarhedsrisiko på både kort, mellemlangt og langt sigt. Mens S0-indikatoren er stort set uændret ift. 2012-rapporten er både S1- og S2-indikatoren forbedret.

S0-indikatoren er opgjort til 0,25 i 2016 (mod 0,24 i 2012), hvilket ligger langt fra den kritiske grænse på 0,43. Selvom enkelte delindikatorer peger på mulige kort-sigtede risici (navnlig størrelsen på det primære underskud, gældsætningen i den private sektor og andelen af nødlidende lån i banksektoren) vurderes Danmark derfor at have en lav holdbarhedsrisiko på kort sigt.

Gældsholdbarhedsanalysen (DSA), som strækker sig over perioden 2017-2026, peger på, at Danmarks ØMU-gæld i hovedscenariet (hvor økonomien følger Kommissionens efterårsprognose 2015, og landene hver især fastholder en konstant primær strukturel saldo efter år 2017) i denne periode vil falde med ca. 12 pct.-point (til 27 pct. af BNP) i alt ved en uændret finanspolitik. S1-indikatoren peger på et negativt holdbarhedsgab, dvs. i princippet et holdbarhedsoverskud, på mellemlangt sigt på 3,3 pct. af BNP (mod et negativt gab på 2,2 pct. af BNP i 2012). Det skal bemærkes, at S1-gabets negative fortegn skyldes den indledningsvis lave offentlige ØMU-gæld, som i simulationerne tillades at vokse op til Stabilitets- og Vækstpagtens grænse på 60 pct. af BNP. En udnyttelse af det implicitte finanspolitiske råderum vil altså medføre en betydelig forøgelse af gælden fra de nuværende ca. 40 pct. af BNP og forøge tilpasningsbehovet i de såkaldte "hængekøjeår" med store budgetunderskud i perioden 2030-2060, hvor de strukturelle underskud ventes at overskride budgetlovens grænse på 0,5 pct. af BNP. Det samlede billede af DSA- og S1-indikatoren er, at Danmark (med en vis margin) har en lav holdbarhedsrisiko på mellemlangt sigt.

S2-indikatoren peger på et holdbarhedsgab på 1,2 pct. af BNP (mod 2,6 pct. af BNP i 2012) på langt sigt. Holdbarhedsgabet og holdbarhedsrisikoen vurderes som lave for Danmark på langt sigt. Holdbarhedsgabet skyldes den indledende budgetstilling på de offentlige finanser, mens budgetvirkningen af de langsigtede demografiske ændringer skønnes at være tæt på neutral. Forbedringen siden 2012 skyldes lavere ventede aldersrelaterede udgifter end tidligere, særligt indenfor ældrepleje. Til gengæld trækker den indledende budgetstilling på de offentlige finanser isoleret i retning af et større holdbarhedsgab end i 2012.

S2-indikatorens holdbarhedsgab – og dermed det finanspolitiske tilpasningsbehov – afviger fra Finansministeriets holdbarhedsberegning, der viser langsigtet holdbarhed af de offentlige finanser. Forskellen mellem holdbarhedsberegningerne skyldes den indledende budgetstilling på de offentlige finanser og beregningsperiodens længde. S2-indikatoren beregnes med udgangspunkt i et større underskud på den strukturelle saldo end Finansministeriet vurderer. S2-indikatoren indregner desuden alene demografiens påvirkning på de offentlige finanser frem til 2060, hvorimod Finansministeriets holdbarhedsberegning tager højde for de demografiske ændringer frem til 2100. Det betyder, at S2-indikatorens holdbarhedsgab primært afspejler de såkaldte ”hængekøjeår” i perioden 2030-2060, men ikke tager højde for demografiens forbedring af den offentlige saldo i årene efter 2060.

Udkastet til rådskonklusioner

I udkastet til rådskonklusioner bifalder Rådet, at risici vedr. den kortsigtede finanspolitiske holdbarhed er aftaget betydeligt. Samtidig understreges det dog, at der stadig er sårbarheder, ikke mindst i lyset af den seneste udvikling i verdensøkonomien. Navnlig udgør de høje offentlige gældsniveauer i et antal EU-lande sårbarheder, som kan udgøre finanspolitiske risici, hvis uroen på de finansielle markeder tager til.

Rådet bifalder, at der i Holdbarhedsrapporten 2015 som noget nyt benyttes gældsholdbarhedsanalyser til at vurdere holdbarheden af landenes offentlige gæld på mellemlangt sigt. Rådet lægger vægt på, at 11 EU-lande står overfor høje holdbarhedsudfordringer på mellemlangt sigt, og at 5 EU-lande står overfor mellemstore holdbarhedsudfordringer på mellemlangt sigt. Dette skyldes for de fleste af landene høje offentlige gældsniveauer, og i nogle tilfælde forværres situationen yderligere af ventede stigninger i aldersrelaterede omkostninger.

Rådet noterer, at kun et enkelt land lader til at have høje holdbarhedsudfordringer på langt sigt og 14 lande har mellemstore holdbarhedsudfordringer på langt sigt, hvilket primært skyldes ventede stigninger i aldersrelaterede omkostninger. Rådet anerkender, at den langsigtede holdbarhedsindikator (S2) skal tolkes med forsigtighed for lande med høj offentlig gæld, da denne indikator ikke indebærer et krav om nedbringelse af gælden til et specifikt niveau.

Rådet fremhæver, at en passende kombination af politikker rettet mod at adressere de finanspolitiske holdbarhedsudfordringer bør indarbejdes i EU's overordnede

trestrengede strategi om at reducere den offentlige gæld, at øge produktiviteten og beskæftigelsen samt at reformere pensions- sundhedspleje- og ældreplejesystemerne. Rådet understreger, at landene bør bruge uventede besparelser fra de nuværende lave statsgældsrenter til primært at konsolidere de offentlige finanser og, afhængigt af landenes specifikke situationer, på investeringer eller strukturreformer.

Rådet understreger behovet for, at landene sikrer holdbare finanspolitiske positioner, således at landene kan håndtere eventuelle økonomiske udsving i overensstemmelse med Stabilitets- og Vækstpagten. Rådet bekræfter at overholdelse af EU's finanspolitiske regler, herunder gældsreglen, er nødvendig for at sikre holdbare offentlige gældsniveauer. Selv i de tilfælde, hvor Kommissionens analyser ikke umiddelbart peger på finanspolitiske holdbarhedsrisici, eller ligefrem peger på overholdbarhed, kan generelle finanspolitiske risici (sådanne risici kan fx omfatte et såkaldt ”hængekøje-problem”, jf. ovenfor) nødvendiggøre yderligere konsolidering og reformer i landene.

Rådet understreger, at omfattende reformer kan have en betydelig positiv effekt på den langsigtede finanspolitiske holdbarhed givet de demografiske udfordringer. Rådet bekræfter behovet for yderligere politiske tiltag indenfor alle aldringsrelaterede områder, under hensyntagen til landespecifikke situationer. Samtidig skal det undgås at de holdbarhedsforbedrende fremskridt, der allerede er gennemført, bliver rullet tilbage. Disse tiltag omfatter en hurtig implementering af de landespecifikke anbefalinger under det europæiske semester.

Rådet lægger vægt på, at landene i varierende grad har behov for at tage yderligere skridt mht. at øge den effektive tilbagetrækningsalder, bl.a. ved at undgå tidlig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet og at indeksere pensionsalder eller pensionsudbetalinger til forventet levealder. Desuden opfordrer Rådet, med henvisning til rådskonklusionerne af d. 7. december 2010, EU-landene til at finde en balance mellem det stigende behov for offentlig sundheds- og ældrepleje over de kommende årtier og behovet for at reducere høje offentlige gældsniveauer. Det understreger nødvendigheden af at evaluere effektiviteten i sundheds- og ældreplejesystemerne og implementere de nødvendige reformer.

Rådet opfordrer landene til at vedtage holdbarhedsforbedrende strategier i deres kommende stabilitets- og konvergensprogrammer, og EU-landene og Kommissionen inviteres til at anvende holdbarhedsresultaterne i deres analyser og forslag indenfor det europæiske semester.

Rådet inviterer Kommissionen til at opdatere sin holdbarhedsrapport i starten af 2019 på baggrund af de opdaterede skøn for aldersrelaterede udgifter i den næste aldringsrapport, som kommer i 2018. I forlængelse heraf inviterer Rådet Kommissionen og landene til at gennemføre yderligere analyser af de seneste demografiske udviklinger, navnlig hvordan de store migrationsstrømme påvirker makroøkonomien og de offentlige finanser.

Bilag 1

Tabel 1

Oversigt over landenes holdbarhedsindikatorer

Land	Kort sigt	Mellemlangt sigt		Langt sigt
	S0-indikator	DSA-indikator	S1 indikator	S2-indikator
Belgien	0,10	Høj	3,8	2,5
Bulgarien	0,21	Lav	-1,2	2,4
Tjekkiet	0,11	Lav	-0,6	3,2
Danmark	0,25	Lav	-3,3	1,2
Tyskland	0,02	Lav	-0,8	1,7
Estland	0,19	Lav	-4,0	0,7
Irland	0,38	Høj	2,7	1,0
Spanien	0,21	Høj	2,5	0,1
Frankrig	0,17	Høj	4,4	0,6
Kroatien	0,26	Høj	4,5	-0,8
Italien	0,21	Høj	4,2	-0,9
Letland	0,34	Lav	-2,1	0,9
Litauen	0,16	Lav	0,5	2,9
Luxembourg	0,09	Lav	-4,4	4,2
Hungarn	0,16	Middel	-0,6	1,5
Malta	0,13	Lav	-0,2	4,6
Nederlandene	0,19	Middel	0,6	4,5
Østrig	0,07	Middel	1,3	2,7
Polen	0,27	Middel	1,0	3,5
Portugal	0,24	Høj	4,7	0,7
Rumænien	0,14	Høj	1,4	4,4
Slovenien	0,08	Høj	3,0	6,8
Slovakiet	0,21	Lav	-0,7	3,5
Finland	0,22	Høj	2,6	3,9
Sverige	0,15	Lav	-1,3	2,3
UK	0,36	Høj	3,3	3,2

Anm.: Grøn, gul og rød angiver henholdsvis en lav, middel og høj risikovurdering baseret på Kommissionens grænseværdier. Grækenland og Cypern indgår som programlande ikke i rapporten.

Kilde: Kommissionens holdbarhedsrapport 2015

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om rapporten.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen konsekvenser for dansk ret.

7. Økonomiske konsekvenser

Sagen har ingen direkte statsfinansielle eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Sagen har ingen direkte samfundsøkonomiske konsekvenser. I det omfang rapporten og rådskonklusionerne bidrager til gennemførelsen af reformer, der forbedrer holdbarheden af de offentlige finanser i EU-landene, vil dette have positive samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark og EU-landene som helhed.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Holdbarhedsrapporten er blevet drøftet i den Økonomisk-Politiske Komité (EPC) d. 26.-27. januar og i den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC) den 4.-5. februar 2016.

Rådskonklusionerne om holdbarhedsrapporten ventes drøftet i den Økonomisk-Politiske Komité (EPC) d. 22.-23. februar, i den stedfortrædende Økonomiske og Finansielle Komité (EFC-A) d. 23. februar og i den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC) den 25.-26. februar 2016.

Holdbarhedsrapporten er generelt blevet modtaget positivt, og der ventes generel opbakning til indholdet af rådskonklusionerne.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter holdbarhedsrapporten, der er en værdifuld del af arbejdet med at sikre holdbare offentlige finanser i EU-landene via konsolidering og reformer.

Regeringen noterer, at holdbarhedsrapportens vurdering af Danmarks langsigtede holdbarhedsudfordringer umiddelbart viser et andet billede end både regeringens vurderinger og DØR's vurderinger, der peger på, at de offentlige finanser aktuelt er holdbare på lang sigt. Regeringen vurderer, at det skyldes, at EU's beregninger af den strukturelle saldo for Danmark aktuelt ikke giver et retvisende billede af den underliggende stilling på de offentlige finanser, og at EU's beregninger alene tager højde for demografiens betydning for de offentlige finanser frem til 2060. De offentlige finanser i Danmark ville være overholdbare, hvis man foretog en permanent forbedring af den primære offentlige saldo på linje med den forbedring, som rapportens holdbarhedsindikator umiddelbart tilsiger.

Regeringen noterer, at holdbarhedsrapportens indikatorer for finanspolitisk holdbarhed kan være indbyrdes modstridende. For lande med lav ØMU-gæld kan indikatorerne implicit tilsige et finanspolitisk råderum på mellemlang sigt. En udnyttelse af et sådant råderum vil imidlertid kunne forstærke tilpasningsbehovet på

længere sigt - for Danmarks vedkommende i de såkaldte ”hængekøjeår”. Holdbarhedsrapportens vurdering af holdbarhedsrisici kan således ikke tages til indtægt for, at der i praksis er plads til varige finanspolitiske lempelser i Danmark.

Regeringen kan støtte udkastet til rådskonklusioner.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Rapporten om de økonomiske konsekvenser af aldring (Aldringsrapporten 2015), hvis fremskrivninger danner grundlag for holdbarhedsrapporten, samt de tilhørende rådskonklusioner blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN d. 12. Maj 2015. 2012-udgaven af holdbarhedsrapporten og de tilhørende rådskonklusioner blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN d. 12. februar 2013.

**Dagsordenspunkt 6: Opfølgning på G20-møde den 25.-27. februar 2016 og
forberedelse af IMF- og G20-møder den 14.-17. april
2016**

1. Resume

Formandskabet og Kommissionen ventes at orientere om drøftelserne på G20-mødet for finansministre og centralbankchefer den 25.-27. februar 2016. ECOFIN ventes at drøfte de overordnede rammer for den fælles EU-holdning til G20-mødet for finansministre og centralbankchefer den 14. april 2016 og det fælles EU-statement til mødet i IMF's ministerkomité, IMFC, den 15.-16. april 2016, begge i Washington DC.

2. Baggrund

ECOFIN godkendte på mødet den 12. februar 2016 den fælles EU-holdning til G20-mødet for finansministre og centralbankchefer den 25.-27. februar 2016, jf. samlenotatet forud for ECOFIN den 12. februar.

Fra EU's side ventes man således på G20-mødet blandt andet at lægge vægt på nedenstående fælles holdninger, hvilket ligeledes forventes afspejlet i formandskabets og Kommissionens orientering på det kommende ECOFIN:

- At G20 i lyset af den *økonomiske situation* gør mere for at sikre en stærkere og mere balanceret vækst og for at opfylde G20-ambitionen – aftalt på G20-topmødet i november 2014 – om via reformer og aktivitetsfremmende tiltag at løfte G20-landenes samlede BNP-niveau i 2018 med mindst 2 pct. i forhold til det niveau, som var konsistent med landenes reformplaner fra efteråret 2013.
- At G20-landene *styrker investeringerne*, bl.a. ved at sikre øget privat sektorfinansiering af infrastruktur samt af små og mellemstore virksomheder (SMV'er), herunder ved at understøtte udviklingen af instrumenter på kapitalmarkederne til langsigtet finansiering og ved at udvikle fx sikre, simple og gennemsigtige sekuritiseringer.
- At G20 bør optrappe implementeringen af de *reformer af finansielt tilsyn og regulering*, som allerede er vedtaget. Samtidig er der behov for fremskridt inden for bl.a. tilsyn og regulering af skyggebankssektorer, samarbejde om grænseoverskridende afvikling af banker, håndtering af store udsving i bankers risikovægtede aktiver samt færdiggørelse af rammerne for kapitalkrav for globalt systemisk vigtige forsikringsinstitutter.
- At G20 giver *bekæmpelsen af terrorfinansiering* høj prioritet, bl.a. via fokus på styrket samarbejde og informationsudveksling, effektiv indefrysning af terroristers aktiver, målrettede finansielle sanktioner samt fuld implementering af standarderne udarbejdet af FN og Financial Action Task Force (FATF).
- At G20-landene implementerer aftalerne under OECD-pakken rettet mod *skatteundgåelse inden for selskabsbeskatningen* (BEPS) og at OECD monitorerer implementeringen og presser på for bred udveksling af informationer om landes skatteafgørelser.

- At EU-landene i lyset af USA's ratificering af *IMF-reformerne* fra 2010 er parat til forhandlinger om en ny tilpasning af IMF's permanente kvoteressourcer og om IMF's formel til bestemmelse af landenes kvoter og stemmer i IMF. Forhandlingerne bør være fuldt forankret i IMF, hvor alle lande er repræsenteret.
- At G20 i *klimaarbejdet* og opfølgningen på COP21 i Paris identificerer de vigtigste barrierer for grønne investeringer og på baggrund af landeerfaringer ser på mulighederne for at styrke mobiliseringen i det finansielle system af privat kapital til sådanne investeringer.

3. Formål og indhold

Det nederlandske EU-formandskab og Kommissionen ventes at orientere om drøftelserne på G20-mødet for finansministre og centralbankchefer den 25.-27. februar 2016.

På baggrund heraf ventes ECOFIN endvidere at drøfte de overordnede rammer for den fælles EU-holdning til G20-mødet for finansministre og centralbankchefer den 14. april og det fælles EU-statement til mødet i IMF's ministerkomité, IMFC, den 15.-16. april i forbindelse med IMF's forårsmøder i Washington, DC.

Udkast til fælles EU-holdning til det kommende G20-møde og udkast til EU-statement til IMFC-mødet foreligger endnu ikke.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet udtaler sig ikke i denne sag.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Sagen vurderes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

Sagen har ingen direkte samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark. Overordnet ventes IMF- og G20-arbejdet som helhed at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser i det omfang, at det understøtter global økonomisk vækst og beskæftigelse samt finansiel stabilitet.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Landene ventes at tage afrapporteringen fra G20-mødet til efterretning og generelt at støtte en fælles linje til de kommende globale møder, som ligger i forlængelse af de hidtidige prioriteringer.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen forventer at kunne tage afrapporteringen fra G20-mødet til efterretning og generelt støtte en fælles linje til de kommende møder i G20 og IMFC i forlængelse af de hidtidige prioriteringer.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

EU's forberedelse af G20-mødet for finansministre og centralbankchefer den 25.-27. februar 2016 forelagdes Europaudvalget til orientering den 11. februar 2016 forud for rådsmødet (ECOFIN) den 12. februar 2016.

Dagsordenspunkt 7: Europæisk semester: Landerapporter og implementering af de landespecifikke anbefalinger

1. Resume

Der ventes på ECOFIN en drøftelse af EU-landenes opfølgning på de landespecifikke anbefalinger fra 2015 med særlig fokus de anbefalinger, der relaterer sig til forbedringer af investeringsklimaet. Drøftelsen vil tage udgangspunkt i Kommissionens nye landespecifikke rapporter, der forventes offentliggjort ultimo februar 2016.

2. Baggrund

Generelt

Kommissionen ventes ultimo februar 2016 at offentliggøre én samlet økonomisk analyse og vurdering af hvert enkelt EU-land – de såkaldte landerapporter. Landerapporterne redegør for de enkelte landes generelle økonomisk-politiske udfordringer, og omfatter dels Kommissionens vurdering af landenes opfølgning på sidste års landespecifikke anbefalinger (vedtaget endeligt i ECOFIN i juli 2015), dels de dybdegående analyser vedrørende makroøkonomiske ubalancer for de 18 lande, der blev udpeget til sådanne analyser i varslingsrapporten 2016 (fra november 2015). Danmark er i år ikke blevet udpeget til en dybdegående analyse. Landerapporten for Danmark ventes derfor primært at fokusere på de mere generelle økonomisk-politiske udfordringer samt opfølgningen på de landespecifikke anbefalinger fra 2015 til Danmark.

Det Europæiske Råd (DER) skal på topmødet 17.-18. marts 2016 vedtage konklusioner med generelle økonomisk-politiske retningslinjer til EU-landene på baggrund af Kommissionens årlige vækstundersøgelse 2016 og rådskonklusioner fra bl.a. ECOFIN. ECOFIN's konklusioner om vækstundersøgelsen blev vedtaget på rådsmødet den 15. januar 2016.

På denne baggrund fremlægger EU-landene herefter inden udgangen af april deres stabilitetsprogrammer (eurolande) eller konvergensprogrammer (ikke-eurolande) samt nationale reformprogrammer (alle EU-lande), som tager højde for retningslinjerne fra DER og eventuelt følger op på Kommissionens landerapporter.

Landerapporterne vil sammen med EU-landenes stabilitets- og konvergensprogrammer og nationale reformprogrammer danne grundlaget for Kommissionens forslag til landespecifikke anbefalinger for 2016, som ventes offentliggjort i maj.

Fokus på fremme af investeringer

Både vækstundersøgelsen 2016 fra november 2015 og den europæiske investeringsplan (tredje søjle) vedtaget i 2015 har fokus på behovet for at forbedre investeringsklimaet i EU. Ifølge vækstundersøgelsen skal EU's og de enkelte landes økonomisk-politiske indsats sikre bedre lovgivningsmæssige rammer, forbedre og diversificere finansieringskilder, sikre lige konkurrencevilkår i EU og fjerne investeringsbarrierer, herunder barrierer for långivning til erhvervslivet. På EU-niveau

skal der derudover arbejdes videre med at færdigøre det styrkede banksamarbejde (bankunionen), ligesom der skal sikres fremskridt med bl.a. energiunionen, det digitale indre marked og kapitalmarkedsunionen. EU-initiativerne skal understøttes af nationale tiltag og omvendt.

Kommissionen præsenterede i sammenhæng med vækstundersøgelsen 2016 et arbejdspapir¹¹, der i Kommissionens optik peger på centrale udfordringer for hvert enkelt EU-land ift. at fremme investeringer. Kommissionens analyse bekræfter, at der er store forskelle på tværs EU-landene fsva. hindringer for investeringer, og at der derfor ikke findes en samlet løsning for alle landene. Kommissionens arbejdspapir vurderer, at Danmark kan styrke rammerne for investeringer i kraft af reformer af konkurrencereglerne, adgang til finansiering, samarbejdet mellem den akademiske verden og erhvervslivet samt reguleringen af detailsektoren og bygge- og anlægssektoren. Sidstnævnte reformområde er ligeledes afspejlet i de landespecifikke anbefalinger til Danmark for 2015, vedtaget af Rådet d. 14. juli 2015, hvor Danmark blev anbefalet at øge produktiviteten, herunder ved at mindske regulering af detailsektoren og bygge- og anlægssektoren. Kommissionens arbejdspapir peger generelt på, at lav produktivitet og kompleks og rigid sektor-specifik regulering kan udgøre væsentlige barrierer for investeringer i EU-lande. De enkelte landes investeringsudfordringer ventes yderligere analyseret i de kommende landerapporter, herunder i landerapporten for Danmark.

Danmarks opfølgning på de landespecifikke anbefaling fra 2015, herunder anbefalingen vedr. produktivitet og regulering af detailsektoren og bygge- og anlægssektoren, vil blive nærmere beskrevet i regeringens nationale reformprogram, der ventes offentliggjort i april.

3. Formål og indhold

ECOFIN ventes på rådsmødet d. 8. marts at drøfte EU-landenes opfølgning på de landespecifikke anbefalinger fra 2015 med særlig fokus de anbefalinger, der relaterer sig til forbedringer af investeringsklimaet og dermed også til den europæiske investeringsplans tredje søjle.

Det er muligt, at det nederlandske formandskab også vil lægge op til en mere generel debat på rådsmødet om, hvordan man sikrer tilstrækkeligt ejerskab på nationalt niveau til de landespecifikke anbefalinger.

Drøftelsen vil tage udgangspunkt i Kommissionens nye landespecifikke analyser (landerapporterne), der forventes offentliggjort ultimo februar 2016.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

¹¹ http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/2016/ags2016_challenges_ms_investment_environments_en.pdf

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Drøftelsen vil ikke i sig selv have økonomiske konsekvenser. Initiativerne under det europæiske semester ventes at have positive samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser, i det omfang overvågningen gennem en konsistent implementering af regler og landespecifikke anbefalinger bidrager til at understøtte makroøkonomisk stabilitet, velfungerende produkt- og servicemarkeder samt bæredygtig vækst og beskæftigelse i EU og i Danmark.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige EU-landes holdning til de landespecifikke økonomiske analyser kendes endnu ikke. Der er generel enighed blandt EU-landene om behovet for at forbedre investeringsklimaet i EU, herunder ved at forbedre de lovgivningsmæssige rammer på både nationalt og europæisk plan.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter, at der i Rådet sættes øget fokus på EU-landenes implementering af de landespecifikke anbefalinger. Regeringen støtter også det fortsatte fokus på at fremme investeringer i EU. Regeringen finder generelt, at fremme af investeringer først og fremmest handler om at skabe sunde rammebetingelser for at mobilisere private investeringer.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Kommissionens årlige vækstundersøgelse 2016 og varslingsrapporten under makroudbalancesproceduren for 2016 blev forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN d. 15. januar 2016.

Vækstundersøgelsen (inkl. Kommissionens arbejdsrapport om investeringsudfordringer) og varslingsrapporten har ligeledes været forelagt Folketingets Europaudvalg og Folketingets Finansudvalg i forbindelse med samrådet d. 11. december 2015 som led i de to udvalgs processer for det nationale semester.

Dagsordenspunkt 8: Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten

1. Resume

Kommissionen vil muligvis offentliggøre et udspil vedrørende implementering af den korrigerende del af Stabilitets- og Vækstpagten, dvs. opfølgning på eksisterende henstillinger og evt. tildeling af nye henstillinger.

Det er muligt, at udspillet vil vedrøre Portugal, som har en henstilling om at bringe det offentlige underskud under 3 pct. af BNP senest i 2015, men ifølge Kommissionens vinterprognose fra d. 4. februar 2016 skønnes at have haft et underskud på 4,2 pct. af BNP i 2015. Det er også muligt, at Kommissionens udspil vil vedrøre Spanien, som har en henstilling med frist i 2016, men ifølge vinterprognosen ikke ser ud til at leve op til målene for den faktiske saldo i 2015 og 2016.

Derudover vil Kommissionen muligvis samtidig følge op på situationen i de syv andre lande med henstillinger (Cypern, Grækenland, Irland, Slovenien, Kroatien, Frankrig og Storbritannien) og eventuelt tildele nye henstillinger på baggrund af Kommissionens vinterprognose af 4. februar 2016. Irland og Slovenien ser ifølge vinterprognosen ud til at have bragt deres underskud holdbart under 3 pct. af BNP til fristen i 2015, men deres henstillinger kan dog ikke blive ophævet på nuværende tidspunkt, da de endelige regnskabstal, som kræves for en ophævelse, først foreligger i forbindelse med Kommissionens forårsprognose (ventes i maj).

2. Baggrund

Det ventes, at Kommissionen vil offentliggøre et udspil vedrørende implementering af den korrigerende del af Stabilitets- og Vækstpagten, dvs. opfølgning på eksisterende henstillinger og evt. tildeling af nye henstillinger, ultimo februar eller primo marts.

3. Formål og indhold

Det vides endnu ikke, hvilke lande Kommissionens eventuelle udspil angående implementering af Stabilitets- og Vækstpagten vil omhandle.

Det er dog muligt, at et udspil vil vedrøre *Portugal*, som har en henstilling om at bringe det offentlige underskud under 3 pct. af BNP senest i 2015. I Kommissionens vinterprognose fra d. 4. februar 2016 skønnes underskuddet at have udgjort 4,2 pct. af BNP i 2015, og Portugal ser dermed ikke ud til at have fået nedbragt underskuddet tilstrækkeligt til fristen. Skønnet er forværret kraftigt siden Kommissionens efterårsprognose fra d. 5. november 2015, hvor det lød på 3,0 pct. af BNP og således var i overensstemmelse med henstillingen. Forværringen på 1,2 pct. af BNP kan især henføres til udgifter ifm. en nødlidende bank (Banif) i slutningen af 2015.

Det er muligt, at et udspil også vil vedrøre *Spanien*, som har en henstilling om at bringe det offentlige underskud under 3 pct. af BNP senest i 2016. Ifølge Kommissionens vinterprognose ventes Spaniens underskud at have udgjort 4,8 pct. af BNP i 2015 og at ville udgøre 3,6 pct. af BNP i 2016. Sådanne underskud vil ud-

gøre en lille forværring ift. skønnene i efterårsprognosen 2015 og vil ligge et stykke over henstillingens krav om underskud på højst 4,2 og 2,8 pct. af BNP i hhv. 2015 og 2016.

Derudover vil Kommissionen muligvis samtidig følge op på situationen i de syv andre lande med henstillinger (*Cypern, Grækenland, Irland, Slovenien, Kroatien, Frankrig og Storbritannien*) og eventuelt tildele nye henstillinger på baggrund af Kommissionens vinterprognose af 4. februar 2016.

Irland og Slovenien ser ifølge vinterprognosen ud til at have bragt deres underskud under 3 pct. af BNP i 2015, som også er friståret i deres henstillinger. Henstillinger kan dog kun ophæves på baggrund af regnskabstal (dvs. ikke de nuværende foreløbige tal) for underskuddet, som først er tilgængelige i Kommissionens forårsprognose, som ventes i maj.

4. Europa-Parlamentets holdning

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen konsekvenser for dansk ret.

7. Økonomiske konsekvenser

Sagen har ingen direkte statsfinansielle- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Sikring af sunde og holdbare offentlige finanser i EU-landene generelt, herunder efterlevelse af landenes henstillinger og dermed lavere underskud, gæld og renter, vil understøtte vækst og beskæftigelse i EU og i Danmark.

Andre EU-landes konsolidering af de offentlige finanser har positive effekter på den samlede økonomiske udvikling i Europa, herunder tilliden til finanspolitikken.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige landes holdninger til sagen kendes endnu ikke.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen lægger vægt på, at EU-landene lever op til EU's fælles regler om finanspolitik, herunder at landene efterlever deres konkrete henstillinger, således at der sikres en sund økonomisk udvikling i de enkelte lande og i EU som helhed, og man forebygger nye gældskrises.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sager under dagsordenspunktet *Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten* er løbende forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN-møderne. De aktuelle henstillinger er alle tildelt og behandlet i perioden 2008-15.

Dagsordenspunkt 9: Makroubalanceproceduren: Rådshenstillinger

1. Resume

Kommissionen vil muligvis stille forslag om opfølgning på de dybdegående analyser vedr. makroøkonomiske ubalancer, som vil være indeholdt i de landespecifikke rapporter, der ventes offentliggjort ultimo februar 2016, fx forslag om henstillinger til individuelle EU-lande om korrektion af makroøkonomiske ubalancer. Kommissionen har ikke tidligere stillet forslag om henstillinger til enkelte EU-lande. Danmark er ikke aktuelt udpeget til en dybdegående analyse.

2. Baggrund

Makroubalanceproceduren ('Macroeconomic Imbalance Procedure', MIP) udgør rammen for samarbejdet i EU om systematisk overvågning, forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer. Formålet er, at man på et tidligt tidspunkt skal kunne identificere og forebygge potentielle skadelige interne og eksterne økonomiske ubalancer, eller gribe ind over for ubalancer, som er ved at udvikle sig eller har materialiseret sig, med henblik på at korrigere dem. MIP'en operationaliseres via en varslingsmekanisme med et 'scoreboard' bestående af et antal økonomiske indikatorer, som skal give en indledende indikation på ubalancer.

Kommissionen offentliggjorde værdier for indikatorerne i scoreboardet i sin seneste årlige varslingsrapport ('Alert Mechanism Report', AMR) den 26. november 2015. 18 lande vurderes i dette års varslingsrapport at have eller være i fare for at blive påvirket af ubalancer og udpeges derfor til en dybdegående analyse. De dybdegående analyser offentliggøres som del af Kommissionens landerapporter ultimo februar. I kraft af disse dybdegående analyser gennemføres en grundigere vurdering af, om det pågældende land er påvirket af ubalancer og af disses karakter og risici.

Kommissionens dybdegående analyser vil kunne give anledning til forslag til Rådet om anbefalinger som led i de samlede landespecifikke anbefalinger, hvor Kommissionens udspil ventes i maj og ECOFIN's behandling ventes på rådsmødet 17. juni. De dybdegående analyser vil alternativt kunne give anledning til egentlige henstillinger om at korrigere ubalancerne (makroubalanceprocedurens korrigerende del), afhængig af de identificerede ubalancers karakter.

Hvis der vurderes at foreligge særligt alvorlige ubalancer, kan der således åbnes en procedure, hvor Rådet efter et forslag fra Kommissionen vedtager en henstilling til det pågældende land om at korrigere disse ubalancer. Det pågældende land skal i givet fald fremlægge en handlingsplan om sin opfølgning på henstillingen, og Rådet skal løbende tage stilling til, hvorvidt det pågældende land har taget effektive tiltag mhp. korrektion af ubalancerne. Kommissionen har ikke tidligere stillet forslag om henstillinger til enkelte EU-lande.

3. Formål og indhold

18 lande vurderes i varslingsrapporten for 2016 at have eller være i fare for at blive påvirket af makroøkonomiske ubalancer og blev derfor udpeget til en dybdegående analyse. De dybdegående analyser vil indgå i Kommissionens landerapporter

for hvert enkelt EU-land, der offentliggøres ultimo februar. Foruden de 16 lande der blev identificeret til at have ubalancer i de dybdegående analyser fra 2015 (Bulgarien, Frankrig, Kroatien, Italien, Portugal, Belgien, Tyskland, Ungarn, Irland, Nederlandene, Rumænien, Spanien, Slovenien, Finland, Sverige og Storbritannien), blev også Østrig og Estland udpeget til en dybdegående analyse i år. Danmark blev ikke udpeget til en dybdegående analyse.

Hvis Kommissionen stiller forslag om henstillinger om korrektion af makroøkonomiske ubalancer til et eller flere af de relevante lande, ventes ECOFIN at drøfte og evt. vedtage disse henstillinger.

De 16 lande, der var genstand for dybdegående analyser i 2015, modtog generelt landespecifikke anbefalinger relateret til deres respektive ubalancer (men ikke egentlige henstillinger om at korrigere ubalancerne). Landenes ubalancer, som blev identificeret i de dybdegående analyser i 2015, blev af Kommissionen kategoriseret som angivet i *tabel 1*. Der foreligger ikke oplysninger om, hvilken kategorisering Kommissionen vil anvende ifm. de kommende dybdegående analyser.

Tabel 2

EU-kommissionens konklusion i dybdegående analyser, 2015

Konklusion	Lande
Ubalancer	Belgien, Nederlandene, Sverige, Rumænien, Finland, Storbritannien
Ubalancer der kræver besluttsomme tiltag	Tyskland, Irland, Spanien, Ungarn, Slovenien
Alvorlige ubalancer der kræver besluttsomme tiltag	Bulgarien, Frankrig, Kroatien, Italien, Portugal,

Kilde: EU-Kommissionen

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Henstillinger om korrektion af ubalancer til øvrige EU-lande vil ikke i sig selv have økonomiske konsekvenser for Danmark. Det makroøkonomiske samarbejde, som makroudbalanceproceduren er en del af, vil kunne have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang en sådan overvågning bidrager til at understøtte makroøkonomisk stabilitet og dermed holdbar vækst og beskæftigelse i EU.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige EU-landes holdning til sagen kendes endnu ikke.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter en troværdig og konsistent implementering af reglerne i det økonomiske samarbejde, herunder makroudbalancesproceduren. Regeringen venter at kunne støtte eventuelle forslag fra Kommissionen om henstillinger til specifikke EU-lande, hvis ubalancerne er tilstrækkeligt alvorlige.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg blev orienteret om Kommissionens varslingsrapport 2016 forud for ECOFIN den 8. december 2015 og Rådets konklusioner om varslingsrapporten forud for ECOFIN den 15. januar 2016.

Varslingsrapporten har endvidere været forelagt Folketingets Europaudvalg og Folketingets Finansudvalg i forbindelse med samrådet d. 11. december 2015 som led i de to udvalgs proces for det nationale semester.

Dagsordenspunkt 10: Makrofinansiel assistance til Tunesien 2016-2017

1. Resume

EU-kommissionen har d. 12. feb. 2016 efter anmodning fra Tunesien fremsat et forslag om yderligere makrofinansiel assistance (MFA) til Tunesien på 500 mio. euro i form af lån, hvoraf der foreslås tilsagn om 350 mio. euro i 2016 og 150 mio. euro i 2017. Udgifterne forbundet med lånetilsagnet afholdes som udgangspunkt indenfor EU's eksisterende budgetrammer. Forslaget forventes at komme til vedtagelse i Rådet maj 2016.

2. Baggrund

Tunesien er omfattet af EU's naboskabspolitik og kan dermed komme i betragtning til makrofinansiel assistance (MFA), som er bistand til at lette kortvarige betalingsbalancevanskeligheder i tredjelande¹² som supplement til lån fra den internationale valutafond (IMF).

Der ydes i forvejen MFA til Tunesien, som i maj 2014 fik godkendt et MFA lån på i alt 300 mio. euro. De første 100 mio. euro af MFA lånet blev udbetalt i maj 2015, idet Tunesien havde efterlevet betingelserne for udbetalingen. Anden del på ligeledes 100 mio. euro blev udbetalt i december 2015 efter tilsvarende opfyldelse af næste sæt programbetingelser. Det forventes, givet at betingelserne for lånet fortsat opfyldes, at den tredje og sidste andel af 100 mio. euro udbetales i 2. kvartal 2016. I overensstemmelse med aftalen er Tunesien endnu ikke begyndt at afdrage på det eksisterende MFA lån, som har en løbetid på 15 år. MFA-lånet blev ydet parallelt med et IMF-program til Tunesien på 1,75 mia. USD for perioden 2013-2015. Det eksisterende IMF-program er blevet forsinket, idet Tunesien har haft vanskeligt med at opfylde programbetingelserne. Indtil videre har Tunesien fået udbetalt 1,5 mia. USD og givet at programbetingelser opfyldes forventes det, at sidste del af lånet udbetales i 1. kvartal 2016. IMF og Tunesien har i december 2015 påbegyndt forhandlinger om et nyt lån.

Kommissionen begrundet det aktuelle forslag til yderligere makrofinansiel assistance på 500 mio. euro til Tunesien med, at en række forhold har haft betydeligt negativ påvirkning på landets økonomiske vækst, de offentlige finanser og betalingsbalancen. Tunesien påvirkes af ustabiliteten og konflikten i regionen, herunder tilstrømning af flygtninge fra Libyen. Yderligere har Tunesien oplevet en økonomisk nedgang efter terrorhandlinger i 2015, som især har påvirket landets turist- og transportbranche samt udenlandske investorers tiltro til Tunesiens økonomi.

I lyset af bl.a. de politiske reformer i 2014 og det igangværende økonomiske opsving i EU (som er Tunesiens største handelspartner) var der positive udsigter for tunesisk økonomi i begyndelsen af 2015, men skønnet for den økonomiske vækst

¹² MFA er et instrument i EU's eksterne samarbejde med tredjelande, som er geografisk, politisk og økonomisk tæt på EU. MFA er et krisefinansieringsinstrument, som skal lette kortvarige betalingsbalancevanskeligheder for modtagerlande. MFA kan tage form af enten låne- eller gavebistand eller en kombination heraf. MFA skal supplere og på visse områder sikre egen merværdiskabelse ved EU-involvering ift. IMF-programmer. MFA søger merværdiskabelse gennem initiativer, der kan understøtte makroøkonomisk stabilitet, herunder en holdbar betalingsbalanceudvikling.

i 2015 er siden da blevet betydeligt nedjusteret med 2,5 pct. point til nu 0,5 pct. Det ventes, at væksten vil øges i 2016 og 2017, jf. tabel 1. Vækstskønnene er forbundet med betydelig usikkerhed og forudsætter, at der ikke sker yderligere negative stød til økonomien samt at der sker en langsom forbedring af turistbranchen og en normalisering af den indenlandske produktion i Tunesien.

Tabel 3

Tunesien, makroøkonomiske indikatorer 2013-2017

	2013	2014	2015 (forventet)	2016 (forventet)	2017 (forventet)
BNP pr. indbygger (USD)	4.317	4.415	4.075	4.106	4.201
Real BNP-vækst (pct.)	2,3	2,3	0,5	2,5	4,0
Indbyggertal (mio. pers.)	10,9	11,1	11,2	11,2	11,3
Arbejdsløshed (procent af arbejdsstyrken)	15,3	15,3	15,0	14,0	13,0
Offentlige indtægter og udgifter					
Offentlig gæld (pct. af BNP)	44,3	50,1	54,0	53,1	58,1
Samlede offentlige indtægter inkl. bistand (pct. af BNP)	23,7	24,5	22,9	23,4	23,7
Samlede offentlige udgifter (pct. af BNP)	29,8	28,1	28,4	27,5	27,4
Offentlig saldo (pct. af BNP)	-6,0	-3,7	-5,4	-4,1	-3,7
Offentlig saldo ekskl. bistand (pct. af BNP)	-6,2	-4,1	-5,8	-4,3	-3,9
Strukturel saldo ¹⁾ (pct. af BNP)	-5,1	-4,2	-4,7	-4,2	-3,4
Eksterne indikatorer					
Betalingsbalancens løbende poster inkl. bistand (pct. af BNP)	-8,3	-8,9	-8,8	-7,9	-6,9
Gæld til udlandet (pct. af BNP)	54,2	56,2	61,6	67,7	70,6
Internationale reserver (USD mia.)	7,7	7,7	7,5	8,5	9,1
Internationale reserver (i måneders import)	3,4	4,0	4,1	4,5	4,6
Direkte udenlandske indgående investeringer (USD mia.)	1,1	2,2	2,6	2,6	2,6

Anm.: ¹⁾ Eksklusive bank rekapitaliseringsomkostninger og engangsudgifter til energisubsidier.

Kilde: International Monetary Fund (IMF) seneste estimater, nov. 2015.

Forslaget har hjemmel i TEUF artikel 209 og vedtages efter den almindelige lovgivningsprocedure. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Tunesien har i august 2015 anmodet EU om yderligere makrofinansiel assistance (MFA) på 500 mio. euro i form af et lån.

Kommissionen har d. 12. feb. 2016 fremsat et forslag om makrofinansiel assistance til Tunesien på 500 mio. euro i form af lån over tre udbetalinger: 200 mio. euro i midten af 2016, 150 mio. euro i 4. kvartal 2016, og tredje udbetaling af lige-

ledes 150 mio. euro i første halvdel af 2017. Med det aktuelle forslag vil EU's samlede udestående MFA-lån til Tunesien således udgøre 800 mio. euro.

IMF skønner, at Tunesien samlet set har et finansieringsbehov på 5,1 mia. USD over perioden 2016-2017, *jf. tabel 2*. Det betydelige finansieringsbehov skyldes primært tre faktorer; et stort underskud på betalingsbalancens løbende poster, behovet for at opbygge udenlandske reserver over perioden 2016-2017, og forventninger til store afdragsbetalinger på eksisterende IMF-lån, specielt i 2017. Når der tages højde for nettoudbetalinger fra eksisterende og skøn for kommende IMF-programmer samt udbetalinger fra Verdensbanken vil Tunesien have et forventet umiddelbart residualt finansieringsbehov på 2,9 mia. USD over perioden 2016-2017. Kommissionens skønner, at yderligere MFA på 500 mio. euro vil dække 19 pct. af dette forventede residuale finansieringsbehov over perioden 2016-2017. Det forventes, at Tunesien vil modtage 200 mio. USD i bistand via EU's samt i alt 750 mio. USD fra øvrige bidragsydere over perioden 2016-2017. Der er endnu ikke endelig klarhed over, hvordan det øvrige residuale finansieringsbehov (på skønsmæssigt 1,3 mia. USD over perioden 2016-2017) vil blive dækket.

Tabel 4

Skøn for Tunesiens eksterne finansieringskilder og finansieringsbehov

Mio. USD	2016	2017	Total 2016-2017	
Samlet finansieringsbehov	2.683	2.431	5.114	
Nettoudbetalinger fra eksisterende og kommende IMF-programmer ¹⁾	765	478	1.243	
Udbetalinger fra Verdensbanken	500	500	1.000	
Umiddelbart residualt finansieringsbehov	1.418	1.453	2.871	
Forventninger til Finansieringskilder (mio. USD)	2016	2017	Total 2016-2017	Andel af samlede residuale finansierings- behov 2016-2017
EU's eksisterende MFA lån	110	0	110	4%
Forslag til yderligere MFA lån (350 mio. EUR)	385	165	550	19%
EU bistand (gennem budgettet)	100	100	200	7%
Afrikanske Udviklingsbank	250	0	250	9%
Internationale obligationer med amerikansk garanti	500	0	500	17%
I alt	1.345	265	1.610	56%
Skøn for øvrigt residualt finansieringsbehov	73	1.188	1.261	44%

Anm. ¹⁾ Inkluderer Kommissionens skøn for størrelsen på det nye IMF-lån. Det er lagt til grund, at IMF yder nye lån af samme årlige størrelsesorden i 2016 og 2017 som de eksisterende lån.

Kilde: International Monetary Fund (IMF) seneste estimer, nov. 2015, EU-Kommissionens og egne beregninger.

Tunesiens første frie og demokratiske valg fandt sted i 2011 og landet har ifølge Kommissionen taget væsentlige skridt til politiske reformer for at styrke de demokratiske institutioner og mekanismer, herunder en ny forfatning i 2014 og indførelsen af et parlamentarisk flerpartisystem, retsstatsprincippet og respekt for men-

neskerettighederne. Kommissionen bemærker samtidig, at Tunesiens vej til et fuldt udviklet demokrati indebærer udfordringer og er behæftet med usikkerhed.

MFA-lånet vil overordnet set understøtte en fortsat demokratisk udvikling og økonomisk fremgang i Tunesien. MFA-lånet vil kunne understøtte de reformer i Tunesien, som er aftalt med IMF og Verdensbanken, samt de reformer, der aftales og allerede er aftalt med EU som betingelse for assistancen, *jf. nedenfor*.

Økonomisk-politiske betingelser forbundet med MFA

Det aktuelle MFA-lån til Tunesien vil ligesom det foregående være betinget af eksistensen af og den løbende opfyldelse af et IMF-låneprogram. Tunesien og IMF indledte i december 2015 forhandlinger om et nyt fireårigt lån i forlængelse af det foregående IMF-program. Forhandlingerne ventes afsluttet i foråret 2016.

MFA-lånet vil blive stillet til rådighed for Tunesien for en toårig periode. MFA og den løbende udbetaling af assistancen vil være betinget af efterlevelsen af de nærmere økonomisk-politiske betingelser fastlagt i et aftalememorandum ("Memorandum of Understanding" (MoU)), som aftales mellem Tunesien og EU.

Aftalememorandummet forventes at fokusere på Tunesiens gennemførelse af strukturelle reformer, som understøtter vækst og beskæftigelse og givetvis bygge på de eksisterende krav til reformer fra det første MFA-lån og komplementære betingelserne i de parallelle IMF-programmer. Programbetingelserne vil kunne fokusere på bedre styring af de offentlige finanser, reformer af skattesystemet, styrkelse af sociale sikringsnet, arbejdsmarkedsreformer, reformer af den finansielle sektor og reformer, der bidrager til bedre rammevilkår for handel og investeringer.

Retningslinjer for MFA

Det er Kommissionens opfattelse, at de politiske og økonomiske betingelser for at yde MFA-lån til Tunesien er opfyldt. Kommissionen vurderer således, at forslaget om MFA til Tunesien er i overensstemmelse med de såkaldte Genval-kriterier¹³, så assistancen vil være af ekstraordinær karakter, komplementære finansiering fra IMF, være betinget af opfyldelsen af nærmere fastlagte økonomisk-politiske betingelser og eksistensen af særlige politiske forudsætninger, herunder demokratiske værdier, samt respekt for menneskerettigheder og retsstatsprincipper. Kommissionen bemærker, at man i hele perioden, hvor MFA stilles til rådighed, løbende vil kontrollere og evaluere overholdelsen af disse betingelser.

Risici forbundet med yderligere MFA til Tunesien

Givet den aktuelle situation i Tunesien og regionen er der betydelige risici forbundet med, at EU giver yderligere MFA til Tunesien. Kommissionen vurderes således at være risiko for, at Tunesien ikke vil være stand til at tilbagebetale lånene fra

¹³ Genval-kriterierne er aftalt mellem Europa-Parlamentet og Det Europæiske Råd i 2011, og fastlægger de overordnede kriterier for EU's makrofinansielle assistance til tredjelande.

EU helt eller delvist, og risiko for, at Tunesien ikke eller utilstrækkeligt efterlever programbetingelserne.

4. Europa-Parlamentets holdning

Ydelsen af MFA-lån besluttet i den almindelige lovgivningsprocedure med Europa-Parlamentet som medlovgiver. Europa-Parlamentets holdning til Kommissionen forslag om MFA til Tunesien kendes endnu ikke. Parlamentet ventes umiddelbart at støtte forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Ved MFA til Tunesien i form af lån får Kommissionen tildelt beføjelser til at optage et lån på kapitalmarkederne på vegne af EU, som vil kunne videreformidle låneprovenu til Tunesien på lignende vilkår. Tilbagebetalingen af de af Kommissionen optagne lån garanteres af EU-budgettet. Der vil være en reel udgift for EU-budgettet alene i det tilfælde, hvor Tunesien ikke lever op til sine forpligtelser overfor EU i forhold til tilbagebetaling af MFA og garantien fra EU-budgettet derfor må aktiveres.

Et beløb svarende til 9 pct. af lånebeløbet til Tunesien tilføres garantifonden på EU-budgettet i overensstemmelse med Rådets forordning nr. 480/2009 om oprettelse af en garantifond for aktioner i forhold til tredjelande. Tilførsel af midler til garantifonden sker med to års forskydning ift. lånetilsagnet.

I dette tilfælde med et lån på 500 mio. euro, vil i alt 45 mio. euro (9 pct. af 500 mio. euro) således skulle tilføres garantifonden (hhv. 31,5 mio. euro i 2018 og 13,5 mio. euro i 2019). Kommissionen lægger op til, at de 45 mio. euro finansieres inden for de eksisterende budgetmæssige rammer.

Tunesiens eventuelle manglende tilbagebetaling af et yderligere MFA-lån vil have statsfinansielle konsekvenser for Danmark via påvirkningen af EU-budgettet. Danmark finansierer ca. 2 pct. af udgifterne på EU's budget. Ved et MFA-lån på 500 mio. euro garanterer Danmark således for ca. 75 mio. kr. via EU's budget, heraf ca. 7 mio. kr. til garantifonden.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget forventes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser for Tunesien, idet MFA bidrager til at understøtte landets makroøkonomiske og finansielle stabilitet, herunder bl.a. sikre en holdbar betalingsbalanceudvikling.

Forslaget ventes i tråd med EU's og Danmarks interesser at støtte den demokratiske udvikling og økonomiske fremgang i Tunesien, som blandt andet påvirkes af ustabiliteten og konflikten i regionen.

I det omfang forslaget bidrager til en tættere økonomisk integration mellem Tunesien og EU, kan forslaget potentielt også have positive samfundsøkonomiske konsekvenser i EU-landene. Omkring 65 pct. af Tunesiens import kommer fra EU og ca. 70 pct. af Tunesiens samlede eksport går til EU. Tunesien har ligeledes en tæt forbindelse til EU i forhold til bl.a. direkte investeringer i Tunesien.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at kunne støtte Kommissionens forslag om MFA-lån til Tunesien.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen ønsker at bistå den demokratiske og økonomiske udvikling i Tunesien, som på nuværende tidspunkt er særligt udfordret af urolighederne i regionen.

Regeringen støtter Kommissionens forslag om MFA til Tunesien i størrelsesordenen 500 mio. euro i form af lån.

Regeringen lægger vægt på, at der opnås endelig afklaring om en holdbar plan for finansiering af Tunesiens finansieringsbehov for perioden, hvor MFA stilles til rådighed. Regeringen lægger vægt på en effektiv programimplementering i Tunesien som en forudsætning for MFA og på at Tunesien lever op til de med EU aftalte reformbetingelser for assistancen. Det har betydning for, om hjælpen får en varig positiv virkning.

Regeringen lægger ligeledes vægt på, at forslaget om MFA til Tunesien afholdes inden for EU's eksisterende budgetrammer.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.